

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN ASETUS PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUKSEN MAKSULLISISTA SUORITTEISTA VUONNA 2026.

1 Johdanto ja nykytila

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) perimistä maksuista säädetään Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1032/1992), jäljempänä myös *PRH:n maksulaki*, ja sen nojalla annetussa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista (882/2024), jäljempänä *maksuasetus*. Maksuasetus annetaan kerrallaan yleensä kahden vuoden määräajaksi, mutta nykyinen asetus on voimassa vain vuoden 31.12.2025 saakka lähinnä kustannusvastaavuuslaskentaan liittyvien seikkojen johdosta. Myös uusi maksuasetus annettaisiin vain vuodelle 2026. Maksuasetuksen liitteenä olevassa maksutaulukossa säädetään tarkemmin Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista.

Voimassa olevaa maksuasetusta on muutettu kerran sen antamisen jälkeen (110/2025). Muutos koski patenttiyhteistyösopimuksen (SopS 58/1980, PCT) mukaisia maksuja, joista päätetään Euroopan patenttinviraston hallintoneuvostossa ja jotka tulee saattaa voimaan kansallisesti Euroopan patenttinviraston ja Patentti- ja rekisterihallituksen välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteet hinnoitellaan suoriteryhmäkohtaisesti kustannusvastaaviksi. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan suoriteryhmällä tarkoitetaan kunkin Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän rekisterin julkisoikeudellisten suoritteiden muodostamaa kokonaisuutta. Suoriteryhmäkohtaisella kustannusvastaavuudella tarkoitetaan, että Patentti- ja rekisterihallituksen suoriteryhmiin kuuluvista suoritteista (rekisteröimisestä, voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä) perittävien maksujen

kokonaisuuden tulisi vastata kyseisen suoriteriön ylläpitämisestä valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää. Saman lain 3 §:n 4 momentti sisältää säännökset niistä tilanteista, joissa julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävä maksu voidaan tai se tulee määrätä alle omakustannusarvoon. Yhdistyksen rekisteröimistä koskevassa asiassa maksu on määrättävä omakustannusarvoa alempana, jos se on tarpeen yhdistymisvapauden turvaamiseksi. Lisäksi maksu voidaan määrätä alle omakustannusarvon esimerkiksi teollisuuspoliittisista syistä.

Patentti-, eurooppapatentti-, lisäsuojatodistus- ja hyödyllisyysmalliasiat sekä integroidun piirin piirimalliasiat

PRH käsittelee kansallista patenttia ja hyödyllisyysmallia koskevat asiat. Lisäksi PRH toimii patenttiyhdistysohjelmuksen (Sops 58/1980, Patent Cooperation Treaty, PCT), tarkoitettuna kansainvälisenä uutuustutkimusviranomaisena ja patentoitavuuden esitutkimusviranomaisena. Järjestelmää hallinnoi Genevessä sijaitseva Maailman henkisen omaisuuden järjestö WIPO. Maksuasetuksessa on tarpeen säätää eräistä PCT-maksuista. Lisäksi Suomi on liittynyt eurooppapatenttien myöntämisestä tehtyyn yleissopimukseen (Sops 8/1996, European Patent Convention, EPC), jäljempänä *Euroopan patenttisopimus*. Eurooppapatenttihakemuksen käsittelee ja eurooppapatentin myöntää Euroopan patenttivirasto (European Patent Office, EPO). Maksuasetuksessa on tarpeen säätää eräistä eurooppapatentteja koskevista maksuista. PRH käsittelee myös lisäsuojatodistusta ja integroidun piirin piirimallia koskevat asiat, joita koskevista maksuista säädetään maksuasetuksessa.

PRH:n patenttiasioissa hakemusten käsittelystä ja rekisterien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla ja vuosimaksuilla. Suomessa on voimassa noin 6 300 PRH:n myöntämää ja noin 45 000 Euroopan patenttiviraston myöntämää patenttia (vuonna 2024). Kansallisia patenttihakemuksia tehdään vuosittain noin 1 500-1 800 ja kansainvälisiä PCT-tutkimuspyyntöjä noin 200-400 kpl. Lisäsuojatodistuksia koskevia hakemuksia tehdään vuosittain noin 50-60 kappaletta. Käsittelymaksuilla katetaan noin neljännes patenttiasioiden kokonaiskustannuksista ja vuosimaksuilla katetaan kolme neljänestä.

Patenttiasioiden tulot olivat 17 435 215 euroa vuonna 2024, kokonaiskustannukset 22 359 744 euroa ja kustannusvastaavuus 78 %. Yhtenäispatenttijärjestelmästä johtuvasta tulonmenetyksestä patenttiasioihin osoitettiin budjettikompensaatiota 2 700 000 euroa vuonna 2024 ja muita edellisinä vuosina myönnettyjä määrärahoja 1 400 000 euroa

vuonna 2024. Tämän kompensaation jälkeen patenttiasioissa oli alijäämää 824 529 euroa.

Hyödyllisyysmallihakemusten käsittelystä ja rekisterin ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla. Hyödyllisyysmalliasioiden tulot olivat 163 993 euroa vuonna 2024, kokonaiskustannukset 345 285 euroa ja kustannusvastaavuus 47,5 %. Vuonna 2024 tehtiin 192 hyödyllisyysmallihakemusta.

Teollisoikeusasiamiesasiat

Patentti- ja rekisterihallituksen yhteydessä toimii teollisoikeusasiamieslautakunta, jonka toiminta rahoitetaan pääasiassa veroluonteisella asiamiehiltä perittävällä valvontamaksulla, josta säädetään auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetussa laissa (22/2014). Valtion talousarviossa Patentti- ja rekisterihallitukselle osoitettiin valvontamaksutuloja 80 000 euroa, joilla katettiin teollisoikeusasiamieslautakunnan toiminnasta aiheutuvia kustannuksia. Teollisoikeusasiamieslautakunta järjestää asiamieskokeita, joista peritään maksuasetuksen mukaisia tutkintomaksuja. Sen lisäksi lautakunta perii eräitä rekisterinpitoon kuuluvia maksuja, joista säädetään maksuasetuksella. Vuonna 2024 teollisoikeusasiamieslautakunnan toiminnan tuotot olivat 33 330 euroa ja kokonaiskustannukset 116 176 euroa. Lautakunnan toiminnan kustannusvastaavuus vuonna 2024 oli 28,7 %.

Tavaramerkki- ja mallioikeusasiat

PRH käsittelee tavaramerkkiä, yhteisö- ja tarkastusmerkkiä ja mallioikeutta koskevat asiat. Hakemusten käsittelystä ja rekisterin ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia katetaan käsittely- ja uudistusmaksuilla. Rekisteröityjä kansallisia ja kansainvälisiä tavaramerkkejä sekä vireillä olevia tavaramerkkihakemuksia oli vuoden 2025 alussa yhteensä noin 87 000 kpl. Kansallisia tavaramerkkihakemuksia tehdään vuosittain noin 2 400–3 200 kpl ja kansallisia mallioikeushakemuksia noin 80 kpl. Kansainvälisiä tavaramerkkihakemuksia kohdennettiin Suomeen noin 760 vuonna 2024.

Tavaramerkkiasioiden tuotot olivat 3 318 711 euroa vuonna 2024, kokonaiskustannukset 3 796 392 euroa ja kustannusvastaavuus 87,4 %. Vastaavasti mallioikeusasioiden tuotot olivat 200 122 euroa vuonna 2024, kokonaiskustannukset 132 198 euroa ja kustannusvastaavuus 151,4 %.

Kaupparekisteriasiat

Patentti- ja rekisterihallitus ylläpitää kaupparekisteriä ja käsittelee tilinpäätösasiat. Kaupparekisterissä oli vuoden 2025 alussa noin 702 500 yritystä ja yhteisöä, joista osakeyhtiöitä 294 000, yksityisiä elinkeinonharjoittajia 265 000, asunto-osakeyhtiöitä 92 000. Kaupparekisteriin tehtyjä ilmoituksia ja muita asioita käsiteltiin vuonna 2024 noin 692 000 kappaletta. Lisäksi Patentti- ja rekisterihallitus käsittelee yrityskiinnitysasiat ja yritys- ja yhteisötunnusrekisteriä koskevat asiat. Ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä ja rekisterin ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia katetaan ilmoitusten käsittelymaksuilla. Kaupparekisterin tuotot olivat 25 941 871 euroa vuonna 2024, kokonaiskustannukset 24 100 911 euroa ja kustannusvastaavuus 108%. Vuonna 2025 kaupparekisterin tuottojen arvioidaan olevan 27 783 392 euroa ja kokonaiskustannusten 25 424 681 euroa, jolloin kustannusvastaavuus olisi 109 %.

Yrityskiinnitysasiat

Yrityskiinnitysasioiden kustannusvastaavuus vuonna 2024 oli noin 15 000 euroa (kustannusvastaavuus 105%) ylijäämäinen vuonna 2024. Ylijäämän arvioidaan vuonna 2025 olevan 38 500 euroa (113%)

Säätiörekisteriasiat

Patentti- ja rekisterihallitus käsittelee säätiörekisteriasiat sekä suorittaa säätiöiden valvontaa. Säätiörekisterin kokonaiskustannuksista noin puolet katetaan veroluonteisella säätiön valvontamaksulla, josta säädetään säätiön valvontamaksusta annetussa laissa (1048/2013). Sen lisäksi säätiörekisterin pidosta peritään suoriteperusteisia käsittelymaksuja, joilla säätiörekisterin toiminta katetaan muilta osin. Säätiörekisterin kokonaiskustannukset olivat vuonna 2024 1 129 647 euroa ja maksuasetuksen mukaiset tulot 389 973 euroa. Kustannusvastaavuus oli 35 %. Valtion talousarviossa 2024 Patentti- ja rekisterihallitukselle osoitettiin säätiövalvontaan ja sen tehostamiseen yhteensä 880 000 euroa. Vuonna 2025 arvioidaan päästävän noin 34 %:n kustannusvastaavuuteen.

Yhdistysrekisteriasiat

Patentti- ja rekisterihallitus pitää yhdistysrekisteriä ja käsittelee yhdistysten rekisteröintiä koskevat asiat. Yhdistysrekisterin suoritteet hinnoitellaan alle omakustannusarvoon yhteiskunnallisin perustein. Erotus katetaan valtion talousarviosta Patentti- ja rekisterihallitukselle osoitettavalla määrärahalla, joka vuosina 2024 ja 2025 oli 3 174 000. Rekisteröityjä yhdistyksiä on vuoden 2025 elokuussa 108 879 ja

uskonnollisia yhdyskuntia 518. Yhdistysrekisteriin tehdään vuosittain yli 30 000 ilmoitusta, joista perustamisilmoituksia noin 2000. Yhdistysrekisterin maksutulot olivat 1 231 576 euroa vuonna 2024, kokonaiskustannukset 3 888 779 euroa ja kustannusvastaavuus 32 %.

Vuonna 2025 arvioidaan päästävän noin 31 %:n kustannusvastaavuuteen.

Tilintarkastajia koskevat asiat

Tilintarkastusvalvontaa rahoitetaan pääasiassa veroluonteisilla tilintarkastajilta ja tilintarkastusyhteisöiltä perittävillä maksuilla, joista säädetään tilintarkastajan vuosimaksusta ja laadunvalvonnan maksuista annetussa laissa (1512/2025). Valtion talousarviossa Patentti ja rekisterihallitukselle osoitettiin määrärahaa vuodelle 2024 2 260 000 euroa ja vuodelle 2025 2 720 000 euroa. Tilintarkastajia koskevien asioiden maksuasetuksessa säädetty tuotot olivat vuonna 2024 yhteensä 353 297 euroa ja vuonna 2025 niiden ennustetaan olevan 323 731 euroa. Kokonaiskustannukset olivat yhteensä 3 021 941 euroa vuonna 2024 ja kustannusvastaavuus 11,7 %. Vuoden 2025 ennuste kokonaiskustannusten osalta on noin 3,6 miljoonaa euroa ja kustannusvastaavuuden osalta 8,9 %.

2 Asetusehdotuksen perustelut

2.1 Keskeiset ehdotukset

Uusi työ- ja elinkeinoministeriön asetus Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista ehdotetaan annettavaksi ajalle 1.1.–31.12.2026. Patentti- ja rekisterihallitus esitti asetuksen antamista vuosiksi 2026-2027. Maksuasetuksen ehdottaminen annettavaksi tästä poiketen vuodeksi perustuu erityisesti tarpeeseen arvioida Patentit ja tavaramerkit tulosalueen kustannusvastaavuuden kehitystä, mutta myös käynnissä oleviin muihin resursseja vaativiin hankkeisiin, erityisesti Euroopan unionista tulevan sääntelyn kansalliseen täytäntöönpanoon, joihin julkisen talouden suunnitelmassa ei ole osoitettu erillistä rahoitusta. Lisäksi yhtenäispatentista johtuva budjettikompensointi 2,7 miljoonaa euroa päättyy julkisen talouden suunnitelman mukaan vuoden 2026 lopussa.

Kaupparekisteri- ja yhdistysrekisteriasioiden maksuihin ehdotetaan 5-10 %:n korotusta sekä säätiörekisteriasioiden maksuihin keskimäärin 15 %:n korotusta. Patenttiasioiden

vuosimaksuja, hakemusmaksuja ja julkaisumaksuja ehdotetaan korotettavaksi noin 5 % ja muita käsittelymaksuja 5- 20 %. Jatkossa patentin vuosimaksu perittäisiin toisesta vuodesta alkaen. Lisäsuojatodistuksen hakemusmaksuja korotettaisiin noin 9 %, mutta vuosimaksujen korotus vaihtelee välillä 4 – 53 % riippuen suoja-ajan pituudesta. Hyödyllisyysmallin maksuja korotettaisiin noin 10 %. Tavaramerkkiasioiden keskeisimpiin maksuihin ehdotetaan 5 %:n korotusta.

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain nojalla suoriteryhmiin kuuluvista suoritteista, kuten rekisteröimisestä, rekisteröintien voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä perittävien maksujen suuruus määrätään suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella. Tämä toteutuu yritykset ja yhteisöt tulosalueella lukuun ottamatta yhdistysrekisteriä ja uskonnollisten yhdyskuntien rekisteriä, joiden osalta maksuasetuksessa on säädetty niiden hinnoittelemisesta alle omakustannusarvon.

Patentit ja tavaramerkit tulosalueen tilanne poikkeaa yritykset ja yhteisöt tulosalueesta erityisesti siitä syystä, että toiminta on monilta osin kansainvälisessä kilpailutilanteessa muiden patentti- ja tavaramerkkiviranomaisten kanssa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että suoritteista perittävien maksujen nosto johtaa kysynnän vähentymiseen. Patenttiasioiden kustannusvastaavuuteen on lisäksi merkittävästä vaikuttanut yhtenäispatentin käyttöönotto, josta on odotettavissa tuloutuksia Patentti- ja rekisterihallitukselle merkittävämmiin vasta muutaman vuoden kuluttua, mutta tuloutuksien määriä on edelleen vaikea arvioida.

Patentti- ja rekisterihallitus on jo tehnyt tehostamistoimenpiteitä osana julkisen talouden sopeuttamistoimenpiteitä ja tällaisten keinojen kartoittaminen jatkuu edelleen. Tämä koskee kumpaakin mainittua tulosaluetta tukitoimintoineen.

Yritykset ja yhteisöt tulosalueella kaikkia eläköityvien virkoja ei ole täytetty eikä tulla täyttämään. Rekisteriotteiden, korjauskehotusten ja kirjeiden lähettäminen on tehostettu ja pidemmällä aikavälillä tehostetaan sähköisellä tiedoksiannolla esimerkiksi Suomi.fi Viestit -palvelussa. Tiloja tiivistetään, minkä kautta saavutetaan säästöjä vuokratulouksissa. Automaatiota, robotiikkaa ja tekoälyä tullaan hyödyntämään yhä enemmän kauppa- ja yhdistysrekisteri-ilmoitusten käsittelyssä ja rekisterivalvonnassa. Tällä hetkellä kaupparekisteri-ilmoituksista yli 70 % käsitellään automaatiolla.

Myös Patentit ja tavaramerkit tulosalueella vähennetään korvausrekrytointeja ja automatisoidaan prosesseja mahdollisuuksien mukaan. Samoin kustannussäästöjä

saavutetaan tiloja tiivistämällä sekä tukitoimintojen kustannusten karsimisella ja tukitoimintojen jakoperusteiden tarkistamisella vastaamaan todellista käyttöä. Liiketaloudellisten palvelujen maksuja korotetaan 1.1.2026 alkaen. Patentilla ei ole tulossa lähivuosina isoja investointeja, joiden poistot vaikuttaisivat kustannusvastaavuutta alentavasti. Patentti- ja rekisterihallitus on omana kantanaan todennut, että hyödyllisyysmallin lakkauttaminen toisi säästöjä ja vapauttaisi resursseja patenttiprosessiin.

Kuten edellä mainituilla tulosalueilla myöskään tukitoimintayksiköissä kaikkia poislähteneiden tai eläköityneiden virkoja ei ole täytetty. Tukitoiminnoissa tullaan vähentämään palveluostoja.

Patentit ja tavaramerkit tulosalueelle kuuluva hyödyllisyysmalli on kroonisesti alijäämäinen. Vuonna 2026 hyödyllisyysmalliasioiden oman toiminnan kustannusvastaavuuden arvioiden olevan 41,4% ja alijäämän 240 000 euroa. Hyödyllisyysmallin osalta arvioidaan maksuasetuksen valmistelusta erillään sitä koskevaa lainsäädäntöä ja esillä on ollut koko hyödyllisyysmallijärjestelmästä luopuminen.

Patenttiasioiden oman toiminnan kustannusvastaavuuden ennustetaan olevan 84,3% ja alijäämän noin 3,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2026 patenttiasioille osoitetaan 4,1 miljoonan budjettirahoitus. Vuonna 2027 budjettirahoitusta leikataan 2,7 miljoonaa euroa. Tavaramerkkiasioiden oman toiminnan kustannusvastaavuuden ennustetaan vuonna 2026 olevan 88,3% ja alijäämän 0,5 miljoona euroa.

Ottaen huomioon, ettei hyödyllisyysmallin merkittävä alijäämäisyys korjaannu esitetyillä maksukorotuksilla, ehdotetaan sen säätämistä alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi vuonna 2026. Samoin patenttiasiat ja tavaramerkkiasiat olisivat selkeästi alijäämäisiä, joten myös ne ehdotetaan siirrettäväksi alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi vuonna 2026. Patenttiasioiden alijäämä katettaisiin siihen osoitetulla budjettirahoituksella ja tavaramerkkiasioiden sekä hyödyllisyysmalliasioiden alijäämä Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamäärärahoista tai mahdollisuuksien mukaan siirtomäärärahalta.

Alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi aikaisemmasta poiketen säädettäisiin siis patentit ja tavaramerkit tulosalueella patenttiasiat, tavaramerkkiasiat ja hyödyllisyysmalliasiat. Siirto on tarkoitettu poikkeukseksi siten, että vuoden 2026 aikana selvitetään yhteistyössä Patentti- ja rekisterihallituksen kanssa toimenpiteet

kustannusvastaavuuden saavuttamiseksi patenttiasioissa ja tavaramerkkiasioissa. Lisäksi hyödyllisyysmallin tulevaisuutta selvitetään erikseen. Mikäli hyödyllisyysmalli päädyttäisiin säilyttämään, tulee selvittää myös sen rahoitus.

2.1.1. Patentit ja tavaramerkit tulosalue

2.1.1.1 Patentti-, eurooppapatentti-, lisäsuojatodistus- ja hyödyllisyysmalliasiat sekä integroidun piirin piirimalliasiat

Patentteja koskevia julkisoikeudellisista maksuja on korotettu edellisen kerran 1.1.2024. Myös hyödyllisyysmalliasioiden maksuja on korotettu viimeksi vuonna 2024.

Hakemusten käsittelystä, rekisteröinnistä ja rekisterien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla sekä vuosimaksuilla. Käsittelymaksuilla katetaan neljännes kustannuksista ja vuosimaksuilla kolme neljänestä, vaikka kustannuksista valtaosa syntyy käsittelyn alkuvaiheessa. Tämä on harkittu ja kansainvälisesti yleisesti käytetty periaate. Näin hakemuksen tekemisen ja patentoinnin kynnys on matala. Patenttijärjestelmän kustannuksista valtaosan maksavat ne haltijat, jotka hyötyvät patenttijärjestelmästä eniten eli patentinhaltijat, jotka pitävät patenttiaan kauimmin voimassa ja maksavat pitkään vuosimaksuja. Vuosimaksut on edelleen porrastettu siten, että ne nousevat suoja-ajan loppua kohti.

Vuosimaksuja, hakemusmaksuja ja julkaisumaksuja ehdotetaan korotettavaksi noin 5 %. Muista käsittelymaksuista saatavat tulot ovat pienemmät, ja osaa niistä esitetään korotettavaksi 5 – 20 %. Korottamatta jätettäisiin sellaisia käsittelymaksuja, jotka ovat muihin kansainvälisiin patenttivirastoihin nähden korkealla tasolla tai maksujen korotuksen vaikutus on mitätön. Etuoikeustodistuksia koskevia maksuja ehdotetaan laskettavaksi, millä pyritään kannustamaan hakijoita jättämään ensihakemuksen PRH:een.

PRH on patenttiasioissa kilpailutilanteessa EPO:n ja joidenkin kansallisten virastojen kanssa, ja maksutasossa täytyy huomioida muiden merkittävien patenttivirastojen maksutaso ja markkinoiden koko. Esimerkiksi patenttien vuosimaksut ovat Suomessa jo nykytasolla korkeammat kuin Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa, joissa markkinoiden koko on suurempi kuin Suomessa. Jos maksuja korotetaan enemmän, kysyntä erityisesti EP-validoinneissa laskee ja EP-patentteja pidetään voimassa lyhyemmän aikaa Suomessa.

Vuosimaksuja ehdotetaan muutettavaksi siten, että 1. vuoden vuosimaksun suuruus olisi edelleen 0 euroa ja ensimmäinen maksullinen vuosi olisi patentin 2. vuosi. Syynä muutokselle on käsittelyprosessin nopeutuminen, minkä vuoksi vuosimaksuja on perusteltua periä jo aiemmin kuin vasta 3. vuodelta. Useassa patenttivirusastossa vuosimaksuja peritään jo ensimmäisestä vuodesta lähtien. Voimassa olevan patenttilain mukaan vuosimaksut erääntyvät 3. vuoden alussa, minkä vuoksi myös 2. vuoden vuosimaksun esitetään erääntyvän vasta 3. vuosimaksun yhteydessä. Maksujen progressiivisuus säilyy 2. vuodesta 20. vuoteen asti.

Patenttiyhteistyösopimuksen (PCT) mukaisissa patenti- ja hyödyllisyysmallioikeusasioissa ehdotetaan muutoksia patentoitavuuden esitutkimusmaksuihin sekä ratkaisumaksuihin. Osa PCT-maksuista perustuu kansainväliseen sopimukseen, joten muutoksia näihin maksuihin voidaan esittää vain sopimusmuutoksen yhteydessä. Jäsenten harkittavissa olevien esitutkimusmaksujen osalta ehdotetaan maksuja nostettavan kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

Hyödyllisyysmallioikeusasioissa uudelleen käsittelymaksua sekä lykkäysmaksua ehdotetaan korotettavan enemmän kuin maksuja keskimäärin. Näin kannustetaan tavoitteenmukaiseen nopeaan käsittelyyn.

Lisäsuojatodistusasioiden hakemusmaksuja sekä vuosimaksuja ehdotetaan korotettavan enemmän kuin patenttiasioden vastaavia maksuja. Hakemusmaksuja korotettaisiin noin 9 %, mutta vuosimaksujen korotus vaihtelee 4 – 53 % riippuen suoja-ajan pituudesta. Lisäsuojatodistukset on tarkoitettu tietyillä ehdoilla patentin suoja-ajan jatkamiseen 20 vuoden jälkeen, joten patentinhaltijat hyötyvät niistä eniten ja suurempi korotus on perusteltu. Koska patentinhaltijat hyötyvät patentista sitä enemmän mitä kauemmin se on voimassa, lisäsuojatodistusten vuosimaksuja ehdotetaan porrastettavan vastaavalla periaatteella kuin peruspatentin vuosimaksuja, eli siten, että maksut nousevat suoja-ajan loppua kohti.

Integroidun piirin piirimalliasioiden rekisteröintimaksua, maksua mitättömäksi julistamisvaatimuksesta sekä uudelleen käsittelymaksua ehdotetaan korotettavaksi. Maksujen tulee olla linjassa muiden suoriteryhmiä maksujen korotusten kanssa. PRH on 90-luvulla rekisteröinyt neljä kappaletta integroidun piirin piirimalleja, mutta yksikään näistä ei ole enää voimassa.

2.1.1.2 Tavaramerkki- ja mallioikeusasiat

Tavaramerkin rekisteröinnin hakemusmaksua on korotettu viimeksi vuonna 2024. Tavaramerkin suurimpiin maksulajeihin ehdotetaan noin 5 % korotuksia kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

Mallioikeusasioita koskeviin maksuihin ei esitetä muutoksia. Nämä maksut ovat jo korkealla tasolla kansainvälisesti, eikä korotuksilla olisi merkittävää tulovaikutusta mallioikeushakemusten vähäisen määrän johdosta.

2.1.1.3 Teollisoikeusasiamesiasiat

Teollisoikeusasiamesrekisterin maksuja ehdotetaan korotettavaksi noin 10-15 % kustannusten kasvun johdosta kustannusvastaavuuden parantamiseksi. Korottamatta jätettäisiin sellaisia käsittelymaksuja, joissa maksujen korotuksen vaikutus on mitätön.

2.1.2 Yritykset ja yhteisöt tulosalue

2.1.2.1 Kaupparekisteriasiat

Kaupparekisteriasioissa kustannusvastaavuuden ennakoidaan vuosien 2026-2027 aikana jäävän alijäämäiseksi ilman maksujen korotuksia. Kustannusvastaavuuden heikkenemisen taustalla on lainsäädäntöön liittyvien tietojärjestelmähankkeiden valmistuminen ja niistä aiheutuvat poistokustannukset, jotka tulevat kasvattamaan suoriteryhmän kokonaiskustannuksia myös vuoden 2027 jälkeen. Erityisesti kaupparekisterin rahoitus- ja kustannusvastaavuustilannetta tulee heikentämään lähivuosina rahanpesulainsäädännön uudistamishanke ja siihen liittyvät tietojärjestelmäinvestoinnit ja näistä aiheutuvat poistokustannukset. Henkilöstökustannukset ovat viime vuosina kasvaneet ja palvelutoimittajien hinnat ovat vuositasolla nousseet jopa 10 %. Tämä tulee vaikuttamaan kaupparekisterin kustannusvastaavuuteen tulevina vuosina.

Kaupparekisterin kustannusvastaavuuden varmistamiseksi ja tietojärjestelmäinvestointien rahoituksen turvaamiseksi ehdotetaan, että kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelymaksuja korotetaan 5-10 prosenttia ilmoitettavasta asiasta riippuen.

2.1.1.2 Säätörekisteriasiat

Säätiörekisteriasioden julkisoikeudellisten tulo-rahoitteisten toimintojen kustannusvastaavuus on jäänyt alijäämäiseksi vuonna 2024 ja sen arvioidaan jäävän alijäämäiseksi myös vuonna 2025.

Ilman maksujen korottamista säätiörekisteriasioden kustannusvastaavuuden arvioidaan olevan alijäämäinen vuosina 2026-2027. Kustannusvastaavuuden ja riittävän rahoituksen varmistamiseksi säätiörekisteriasioden maksuihin ehdotetaan keskimäärin 15 prosentin korotusta. Edelliset maksujen korotukset on tehty säätiörekisterilain uudistamisen yhteydessä vuonna 2015.

2.1.1.3 Yhdistysrekisteriasiat

Yhdistysrekisteriasioden kustannusvastaavuus on viime vuosina ollut alijäämäinen johtuen yhdistysrekisterijärjestelmän uudistamishankkeesta 2017-2020 aiheutuneista kirjanpidollisista poistokustannuksista sekä tietojärjestelmien kasvaneista ylläpitokustannuksista. Vuonna 2026 alijäämän ennakoidaan olevan erityisesti palvelutoimittajien hinnankorotusten vuoksi olevan noin 2,7 miljoonaa euroa. Rekisterin rahoituksen varmistamiseksi tulevina vuosina ilmoitusten käsittelymaksuihin ehdotetaan 5-10 prosentin korotuksia ilmoitettavasta asiasta riippuen.

Säännöskohtaiset perustelut

Asetusehdotus

1 §. Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa tarkoitettuihin suoriteryhmiin kuuluvista suoritteista, kuten rekisteröimisestä, rekisteröintien voimassapitamisestä sekä rekisterien käytöstä perittävien maksujen suuruus määrätään suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella. Ehdotetun 1 §:n 2 momentti sisältäisi voimassa olevaa asetusta vastaavan luettelon Patentti- ja rekisterihallituksen suoriteryhmistä, kuitenkin niin, että patenttiasiat, tavaramerkkiasiat ja hyödyllisyysmalliasiat jäljempänä ehdotetun mukaisesti hinnoiteltaisiin vuonna 2026 alle omakustannusarvon. Suoriteryhmiä ovat Patentti- ja rekisterihallituksen kunkin rekisterin muodostamat kokonaisuudet. Rekistereistä säädetään niitä koskevissa erityislaeissa, kuten patenttilaissa (550/1967), kaupparekisterilaissa (564/2023) ja säätiölaissa (487/2015).

2 §. *Alle omakustannusarvon hinnoitellut julkisoikeudelliset suoritteet.* Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n 4 momentti sisältää säännökset niistä tilanteista, joissa julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävä maksu voidaan tai se tulee määrätä alle omakustannusarvoon. Yhdistyksen rekisteröimistä koskevassa asiassa maksu on määrättävä omakustannusarvoa alempana, jos se on tarpeen yhdistymisvapauden turvaamiseksi. Lisäksi maksu voidaan määrätä alle omakustannusarvon teollisuuspoliittisista tai oikeudenhoitoon, uuden suoritteen käyttöönottoon tai rekisteritietojen ajan tasalla pitoon liittyvistä taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista syistä taikka silloin, kun käsitellään säätiölaista, yhdistyslaista (503/1989) tai uskonnonvapauslaista (453/2003) johtuvia asioita. Nykyisin yhdistysrekisterin ja uskonnollisten yhdyskuntien rekisterin suoritteet hinnoitellaan alle omakustannusarvoon ja erotus katetaan budjettivaroin. Ehdotuksen mukaan nämä suoritteet hinnoiteltaisiin jatkossakin nykytilaa vastaavasti alle omakustannusarvon.

Alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi ehdotetaan vuonna 2026 myös patenttiasiat, tavaramerkkiasiat ja hyödyllisyysmalliasiat, joiden hinnoittelusta kustannusvastaavasti on aiemmin säädetty maksuasetuksen 1 §:n mukaisesti.. Ehdotus perustuu Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n 4 momentissa teollisuuspoliittisesta perusteesta säädettyyn. Teollisoikeuksilla ja niiden turvaamisella on keskeinen merkitys Suomen taloudelle, kilpailukyvyllä ja innovaatiotoiminnalle.

Hyödyllisyysmallia koskeneessa hallituksen esityksessä HE 1990/243 vp todettiin, että hyödyllisyysmalli on tarkoitettu erityisesti pk-yrityksille ja yksityisille henkilöille pikkukeksintöjen suojaamiseen. Hakemusten virastokäsittelyn tulee olla edullisempaa ja nopeampaa kuin patenttihakemusten käsittelyn. Hyödyllisyysmallia koskevien hakemusten käsittelyprosessi onkin säädetty kevyemmäksi kuin patenttihakemuksilla käsittäen vain muodollisten vaatimusten arvioinnin. Esityksessä arvioitiin kysynnän olevan noin 1500 kappaletta vuodessa ja lisäresurssitarpeeksi neljä henkilötyövuotta.

Hakemusten määrä ei ole missään vaiheessa saavuttanut arvioitua tasoa ja suosio on viime vuosina vain hiipunut. Nykyisin PRH vastaanottaa noin 200 hakemusta vuodessa. Hakemukset eivät kohdistu ainoastaan teknisesti yksinkertaisiin pikkukeksintöihin vaan usein ne kohdistuvat patenttihakemusten tapaisiin, teknisesti monimutkaisiin ratkaisuihin, mikä on lisännyt työmäärää muotoseikkojen tarkastamisessa. Pienen kysynnän johdosta myös tietojärjestelmistä aiheutuvat kustannukset ovat suhteellisesti kasvaneet.

Edellä mainituista syistä tämänhetkinen arvio on, ettei kustannuksia voida kattaa suoritemaksuilla. Hyödyllisyysmalli on ollut kroonisesti alijäämäinen, joten ehdotettu muutos ei sinällään johdu muuttuneista olosuhteista, vaan siitä, ettei hinnoittelu tosiasiaassa ole vastannut kustannusvastaavuudesta edellytettyä, eikä sitä saavuteta myöskään esitetyllä korotuksella vuonna 2026 vaan kustannusvastaavuudeksi arvioidaan 41,4%. Alijäämän kattamiseksi ei osoitettaisi määrärahaa, vaan se tulisi kattaa talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella. On huomattava, että hinnoittelun voimakas nosto todennäköisesti vaikuttaisi edellä mainitusti kysyntää heikentävästi ja siten myös kustannusvastaavuuden edelleen heikentymiseen per käsitelty hakemus.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Patentti- ja rekisterihallitusta tunnistamaan karsittavissa olevia tehtäviä ja velvoitteita. PRH on todennut, että hyödyllisyysmallien suojajärjestelmästä on mahdollista luopua, sillä kyseessä on kansalliseen sääntelyyn perustuva tehtävä. Tältä osin asiaa selvitetään työ- ja elinkeinoministeriössä erikseen. On mahdollista, että hinnoittelun voimakas nosto tulisi käytännössä johtamaan vastaavaan lopputulokseen kuitenkin niin, että PRH:n tulisi edelleen ylläpitää hyödyllisyysmallista johtuvia toimintoja siihen liittyvine kiinteine kustannuksineen. Vuoden 2026 aikana kuitenkin pyritään selvittämään hyödyllisyysmallin hinnoitteluun liittyviä kysymyksiä.

Myös patenttiasioissa ja tavaramerkkiasioissa toiminnan alikatteisuus on pitkittynyt. Vuonna 2026 kustannusvastaavuuden patenttiasioissa ennustetaan nousevan 7,9%-yksikköä ja (76,4%→84,3%) ja tavaramerkkiasioissa 4,2%-yksikköä (84,1%→88,3%) suhteessa vuoteen 2025. Suoriteryhmiä oman toiminnan kustannusvastaavuus on kuitenkin edelleen selkeästi alikatteinen. Patenttiasioiden osalta kustannusvastaavuuden heikentymiseen on johtanut erityisesti yhtenäispatentin käyttöönotto, jonka osalta tuloutuksien odotetaan kasvavan lähivuosina. Myös tavaramerkkiasioiden kysyntä vaihtelee. Patenttiasioiden ja tavaramerkkiasioiden osalta Patentti- ja rekisterihallitus on kansainvälisessä kilpailutilanteessa muiden patentti- ja tavaramerkkiviranomaisten kanssa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että suoritteista perittävien maksujen nosto johtaa kysynnän vähentymiseen. Ehdotettu siirto alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi näiden suoriteryhmiä osalta on tarkoitettu poikkeukseksi siten, että vuoden 2026 aikana selvitetään toimenpiteet kustannusvastaavuuden saavuttamiseksi.

Patenttiasioille osoitetaan vuodelle 2026 talousarviosta 4,1 miljoonaa euroa, jolloin määräraha huomioiden suoriteryhmiä ylijäämä on noin 0,7 miljoonaa euroa. Tavaramerkkiasioiden alijäämä 0,5 miljoonaa euroa ja hyödyllisyysmalliasioiden

alijäämä 0,24 miljoonaa euroa katetaan Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamäärärahoista tai mahdollisuuksien mukaan siirtomäärärahalta.

3 §. Maksuttomat suoritteet. Valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n mukaan julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää (omakustannusarvo). Maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaaliin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Erityisestä syytä maksu voidaan määrätä tietyltä ryhmältä perittäväksi suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä. Edelleen Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 3 §:n 4 momentin mukaan teollisuuspoliittisista tai oikeudenhoitoon, uuden suoritteen käyttöönottoon tai rekisteritietojen ajan tasalla pitoon liittyvistä taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista syistä taikka silloin, kun käsitellään säätiölaista, yhdistyslaista tai uskonnonvapauslaista johtuvia asioita, maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää se kokonaan perimättä. Lain 5 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö päättää noudattaen, mitkä Patentti- ja rekisterihallituksen ja tämän lain 1 §:ssä tarkoitetut muun viranomaisen suoritteet tai suoriteryhvät ovat maksullisia ja mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon, mistä suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella ja mistä liiketaloudellisin perustein.

Asetuksen 3 § sisältäisi luettelon maksuttomista suoritteista.

Pykälän 4 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi. Kaupparekisteriin rekisteröidään vuosittain yli 200 000 tilinpäätösilmoitusta, joista suurin osa rekisteröidään Verohallinnon välittämänä tai suoraan Patentti- ja rekisterihallitukselle YTJ:n sähköisessä asiointipalvelussa (YTJ SA). Tilinpäätös on vuoden 2025 loppuun asti mahdollista toimittaa Patentti- ja rekisterihallitukselle paperilla. Voimassa olevan asetuksen mukaan tilinpäätöksen ilmoittaminen sähköisessä asiointipalvelussa kahdeksan kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä on maksuton. Kaupparekisterilain mukaan sähköinen asiointi on yhtiöille pakollista vuoden 2026 alusta lähtien. Tämä koskee myös tilinpäätöksiä. Näin ollen maksuasetuksen 3 §:n kohdasta 4 poistettaisiin maininta sähköisestä asiointipalvelusta säilyttäen kohta muutoin ennallaan.

Muilta osin pykälässä maksuttomiksi säädetty suoritteet vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

4 §. Liiketaloudelliset suoritteet. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 4 §:n mukaan Patentti- ja rekisterihallituksen muiden kuin 3 §:ssä tarkoitettujen suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein. Valtion talousarviossa voidaan osoittaa määräraha liiketaloudellisin perustein hinnoiteltujen suoritteiden hintojen alentamiseksi. Tätä vastaavasti asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin niistä suoritteista, jotka Patentti- ja rekisterihallitus hinnoittelee liiketaloudellisin perustein. Tällaisia suoritteita olisivat selvitykset ja tutkimukset, koulutus- ja konsultointipalvelut, julkaisut, jäljenteet, rekisteri- ja tietokantapalvelut, Patentti- ja rekisterihallituksen hallinnassa olevien laitteiden ja tilojen käyttö sekä muut tilaukseen tai toimeksiantoon perustuvat palvelut ja suoritteet. Pykälä vastaisi voimassa olevaa asetusta. Patentti- ja rekisterihallituksen liiketaloudellisten suoritteiden kokonaiskertymä oli vuonna 2024 yhteensä 4 756 000 euroa.

5 §. Julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoittelu. Julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoitteluperusteista säädetään Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa ja ehdotetussa maksuasetuksessa. Yksittäisistä suoritteista perittävät maksut sisältyvät asetuksen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Asetuksen 5 § sisältäisi selvyuden vuoksi voimassa olevaa asetusta vastaavalla tavalla säännöksen siitä, että 1 ja 2 §:ssä tarkoitettut maksut sisältyvät asetuksen liitteenä olevaan taulukkoon. Julkisoikeudellisten suoritteiden kokonaiskertymä oli vuonna 2024 yhteensä 47 120 000 euroa ja kokonaiskustannusvastaavuus oli 87%.

6 §. Voimaantulo. Uusi asetus ja sen maksutaulukko tulisivat voimaan 1.1.2026. Nykyisen maksuasetuksen voimassaolo päättyy 31.12.2025. Uusi asetus olisi voimassa 31.12.2026 saakka.

Asetusehdotuksen liite

1. Kansalliset patenttiasiat. Liitteen 1 kohdassa säädettäisiin kansallisista patenttiasioista perittävistä maksuista. Vuosimaksuja, hakemusmaksuja ja julkaisumaksuja ehdotetaan korotettavaksi noin 5 %. Muista käsittelymaksuista saatavat tulot ovat pienemmät, ja osaa niistä esitetään korotettavaksi 5 – 20 %. Korottamatta jätetään sellaisia käsittelymaksuja, jotka ovat muihin kansainvälisiin patenttinvirastoihin nähden korkealla tasolla tai maksujen korotuksen vaikutus on mitätön.

Etuoikeustodistuksia koskevia maksuja esitetään laskettavaksi, millä pyritään kannustamaan hakijoita jättämään ensihakemuksen PRH:een.

Hakemusten käsittelystä, rekisteröinnistä ja rekisterien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan käsittelymaksuilla sekä vuosimaksuilla. Käsittelymaksuilla katetaan neljännes kustannuksista ja vuosimaksuilla kolme neljänestä, vaikka kustannuksista valtaosa syntyy käsittelyn alkuvaiheessa. Tämä on harkittu ja kansainvälisesti yleisesti käytetty periaate. Näin hakemuksen tekemisen ja patentoinnin kynnyks on matala.

Hakemusmaksua sähköistä järjestelmää käyttäen ehdotetaan korotettavaksi 430 eurosta 450 euroon. Hakemusmaksua muuta kuin sähköistä järjestelmää käyttäen ehdotetaan korotettavaksi 540 eurosta 580 euroon.

Lisämaksu jokaisesta viisitoista ylittävstä patenttivaatimuksesta samoin kuin lisämaksu patenttivaatimuksesta, joka on annettu sen jälkeen, kun hakemus tehtiin tai se on katsottava tehdyksi, mikäli vaatimusten määrä yhteensä ylittää niiden vaatimusten määrän, joista hakemusmaksu on suoritettu, ehdotetaan korotettavaksi 50 eurosta 60 euroon. Erityistä lisämaksua tapauksissa, joissa hakemusta jatketaan patenttilain (550/1967) 31 §:n 1 momentin tai 38 §:n 2 momentin mukaan ja se käsittää keksinnön, jolle ei ole suoritettu kansainvälistä uutuustutkimusta tai kansainvälistä patentoitavuuden esitutkimusta, eikä patenttilain 36 §:ää tai 37 §:ää sovelleta ehdotetaan korotettavaksi 540 eurosta 580 euroon. Maksua patenttilain 36 §:n tai 37 §:n mukaan ehdotetaan korotettavaksi 370 eurosta 450 euroon. Lisämaksua patenttilain 31 §:n 2 momentin mukaisesta lisäajasta ehdotetaan korotettavaksi 140 eurosta 150 euroon. Maksua uudelleenkäsiteltäväksi ottamisesta ensimmäisen kerran ehdotetaan korotettavaksi 90 eurosta 110 euroon. Maksua uudelleenkäsiteltäväksi ottamisesta muina kertoina ehdotetaan korotettavaksi 160 eurosta 190 euroon. Käännösmaksua ehdotetaan korotettavaksi 80 eurosta/sivu 90 euroon/sivu. Julkaisumaksua sähköistä järjestelmää käyttäen ehdotetaan korotettavaksi 430 eurosta 450 euroon. Julkaisumaksua muuta kuin sähköistä järjestelmää käyttäen ehdotetaan korotettavaksi 540 eurosta 580 euroon. Julkaisumaksua käännöksen korjauksen johdosta ehdotetaan korotettavaksi 540 eurosta 580 euroon.

Väitemaksua ehdotetaan korotettavaksi 900 eurosta 950 euroon. Ratkaisumaksua patenttilain 71 a §:n mukaan ehdotetaan korotettavaksi 500 eurosta 550 euroon. Rajoittamista koskevaa käsittelymaksua patenttilain 53 a §:n mukaan ehdotetaan

korotettavaksi 900 eurosta 950 euroon. Etuoikeustodistusta ehdotetaan laskettavaksi 70 eurosta 50 euroon.

Patenttihakemuksista ja patenteista suoritettavat vuosimaksut

Vuosimaksuja ehdotetaan korotettavaksi noin 3,5 - 5,5 %. Vuosimaksuja esitetään muutettavaksi siten, että 1. vuoden vuosimaksun suuruus olisi edelleen 0 euroa ja ensimmäinen maksullinen vuosi olisi patentin 2. vuosi, josta maksu olisi 80 euroa. Syynä muutokselle on käsittelyprosessin nopeutuminen, minkä vuoksi vuosimaksuja on perusteltua periä jo aiemmin kuin vasta 3. vuodelta. Useassa patenttiovirastossa vuosimaksuja peritään jo ensimmäisestä vuodesta lähtien. Voimassa olevan patenttilain mukaan vuosimaksut erääntyvät 3. vuoden alussa, minkä vuoksi myös 2. vuoden vuosimaksun esitetään erääntyvän vasta 3. vuosimaksun yhteydessä. Maksujen progressiivisuus säilyy 2. vuodesta 20. vuoteen asti.

Taulukossa ehdotetut vuosimaksut soveltuvat myös Suomessa voimaansaatettuihin Euroopan patenttioviraston myöntämiin eurooppapatentteihin.

Muilta osin ehdotettujen maksujen suuruus liitteen 1 kohdassa vastaisi voimassa olevaa asetusta.

2. Kansalliset hyödyllisyysmallioikeusasiat. Liitteen 2 kohdassa säädettäisiin kansallisista hyödyllisyysmallioikeusasioista perittävistä maksuista. Hyödyllisyysmallin rekisteröintimaksuihin ehdotetaan noin 10 % korotusta, ja rekisteröinnin uudistamismaksuihin noin 20 % korotusta. Hyödyllisyysmallioikeusasioissa uudelleen käsittelymaksua sekä lykkäysmaksua ehdotetaan korotettavan enemmän kuin maksuja keskimäärin.

Rekisteröintimaksua sähköistä järjestelmää käyttäen ehdotetaan korotettavaksi 230 eurosta 250 euroon. Rekisteröintimaksua muuta kuin sähköistä järjestelmää käyttäen ehdotetaan korotettavaksi 280 eurosta 310 euroon. Lisämaksua jokaisesta viisi ylittävästä suojavaatimuksesta ehdotetaan korotettavaksi 25 eurosta 30 euroon. Lisämaksua hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain (800/1991) 45 d §:n 2 momentin mukaisesta lisäajasta ehdotetaan korotettavaksi 120 eurosta 130 euroon. Uudelleen käsittelymaksua ehdotetaan korotettavaksi 70 eurosta 110 euroon. Rekisteröinnin uudistamismaksua neljäksi vuodeksi ehdotetaan korotettavaksi 300 eurosta 330 euroon. Uudistamismaksun korotusta ehdotetaan korotettavaksi 60 eurosta 70 euroon. Rekisteröinnin uudistamismaksua kahdeksi vuodeksi ehdotetaan

korotettavaksi 250 eurosta 280 euroon. Ratkaisumaksua hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain 26 a §:n mukaan ehdotetaan korotettavaksi 500 eurosta 550 euroon. Käännösmaksua ehdotetaan korotettavaksi 80 eurosta/sivu 90 euroon/sivu. Tutkimusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 350 eurosta 370 euroon, lausuntomaksua 150 eurosta 160 euroon ja lykkäysmaksua 60 eurosta 100 euroon. Muilta osin ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

3. Patenttiyhteistyösopimuksen (SopS 58/1980, PCT) mukaiset asiat. Patenttiyhteistyösopimus (PCT) sisältää varsinaisen sopimustekstin lisäksi sopimusta koskevat sovellutussäännöt (Regulations under the Patent Cooperation Treaty), jäljempänä *PCT-sääntö*. Ehdotettu liitteen 3 kohta sisältäisi voimassa olevaa asetusta vastaavalla tavalla PCT-sääntöjen perusteella määräytyvät maksut, joita voidaan muuttaa vain sääntömuutosten yhteydessä. Osaa maksuista voidaan muuttaa ilman sääntömuutoksia.

Patentoitavuuden esitutkimusmaksua PCT-säännön 58.1(b) mukaan ehdotetaan korotettavaksi 650 eurosta 690 euroon. Lisämaksua patentoitavuuden esitutkimuksesta PCT-säännön 68.3(a) mukaan ehdotetaan korotettavaksi 650 eurosta 690 euroon. Ratkaisumaksua PCT-säännön 26bis.3 mukaan ehdotetaan korotettavaksi 500 eurosta 550 euroon. Ratkaisumaksua PCT-säännön 49ter.2d mukaan ehdotetaan korotettavaksi 500 eurosta 550 euroon. Lähettämismaksu ehdotetaan korotettavaksi 135 eurosta 140 euroon. Etuoikeustodistus ehdotetaan laskettavaksi 70 eurosta 50 euroon. Sekvenssiluettelon myöhästymismaksu PCT-säännön 13ter.1(c) tai 13ter.2 mukaan ehdotetaan korotettavaksi 200 eurosta 210 euroon ja kansainvälisen uutuustutkimuksen kaltainen tutkimus (ITS) 945 eurosta 1 000 euroon. Muilta osin ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

4. Eurooppapatenttiasiat. Liitteen 4 kohdassa säädettäisiin eurooppapatenttiasioita koskevista maksuista.

Käännöksen julkaisumaksua sähköistä järjestelmää käyttäen patenttilain 70 h §:n 1 momentin, 70 q §:n 1 momentin tai 70 t §:n 2 momentin mukaan ehdotetaan korotettavaksi 430 eurosta 450 euroon. Käännöksen julkaisumaksua muuta kuin sähköistä järjestelmää käyttäen ehdotetaan korotettavaksi 540 eurosta 580 euroon. Patenttilain 71 a §:n mukaista ratkaisumaksua ehdotetaan korotettavaksi 500 eurosta 550 euroon. Muilta osin ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

5. Lisäsuojatodistusasiat. Liitteen 5 kohdassa säädettäisiin lisäsuojatodistusasioita koskevista maksuista.

Lisäsuojatodistusasioiden hakemusmaksuja sekä vuosimaksuja korotetaan enemmän kuin patenttiasioiden vastaavia maksuja. Hakemusmaksuja korotetaan noin 9 %, mutta vuosimaksujen korotus vaihtelee 4 – 53 % riippuen suoja-ajan pituudesta. Lisäsuojatodistukset on tarkoitettu tietyillä ehdoilla patentin suoja-ajan jatkamiseen 20 vuoden jälkeen, joten patentinhaltijat hyötyvät niistä eniten ja suurempi korotus on perusteltu. Koska patentinhaltijat hyötyvät patentista sitä enemmän mitä kauemmin se on voimassa, lisäsuojatodistusten vuosimaksuja ehdotetaan porrastettavan vastaavalla periaatteella kuin peruspatentin vuosimaksuja, eli siten, että maksut nousevat suoja-ajan loppua kohti.

Lisäsuojatodistuksen hakemusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 550 eurosta 600 euroon. Lisäsuojatodistuksen jatkamisen hakemusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 550 eurosta 600 euroon. Maksua uudelleenkäsiteltäväksi ottamisesta ensimmäisen kerran ehdotetaan korotettavaksi 90 eurosta 110 euroon ja muilla kerroilla 160 eurosta 190 euroon. Ratkaisumaksua patenttilain 71 a §:n mukaan ehdotetaan korotettavaksi 500 eurosta 550 euroon. Lisäsuojamaksun vuosimaksuksi 1.vuodelta ehdotetaan 1 060 euroa siten, että seuraavilta vuosilta maksu olisi aina 100 euroa edellistä vuotta korkeampi, jolloin vuosimaksu 6. vuodelta olisi 1 560 euroa. Muilta osin ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

6. Integroidun piirin piirimalliasiat. Liitteen 6 kohdassa säädettäisiin integroidun piirin piirimalliasioita koskevista maksuista. Integroidun piirin piirimalliasioiden rekisteröintimaksua, maksua mitättömäksi julistamisvaatimuksesta sekä uudelleenkäsitelymaksua esitetään korotettavaksi. Maksujen tulee olla linjassa muiden suoriteryhmiä maksujen korotusten kanssa. PRH on 1990-luvulla rekisteröinyt neljä kappaletta integroidun piirin piirimalleja, mutta yksikään näistä ei ole enää voimassa.

Rekisteröintimaksua ehdotetaan korotettavaksi 500 eurosta 530 euroon. Maksua mitättömäksi julistamisvaatimuksesta ehdotetaan korotettavaksi 250 eurosta 270 euroon. Uudelleenkäsitelymaksua ehdotetaan korotettavaksi 90 eurosta 110 euroon. Muilta osin ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

7. Teollisoikeusasiamesiasiat. Liitteen 7 kohdassa säädettäisiin teollisoikeusasiamesasioita koskevista maksuista. Teollisoikeusasiamesasioiden

maksuihin ehdotetaan korotuksia kustannusten kasvun johdosta kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

Asiamiestutkintoon osallistumismaksua yleiseen osaan ehdotetaan korotettavaksi 430 eurosta 500 euroon ja teollisoikeuskohtaiseen osaan 220 eurosta 300 euroon. Auktorisoinnin myöntämismaksua ehdotetaan korotettavaksi 220 eurosta 230 euroon ja auktorisoinnin jatkamismaksua 220 eurosta 230 euroon. Muut ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

8. Tavaramerkkiasiat. Liitteen 8 kohdassa säädettäisiin tavaramerkkiasioista perittävistä maksuista. Tavaramerkkiasioiden suurimpiin maksulajeihin ehdotetaan 5 % korotuksia.

Maksujen sähköistä järjestelmää käyttäen ehdotetaan olevan seuraavat. Tavaramerkin rekisteröinnin hakemusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 240 eurosta 250 euroon. Yhteisö- ja tarkastusmerkin rekisteröinnin hakemusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 320 eurosta 340 euroon. Maksua väitteen tekemistä rekisteröintiä vastaan ehdotetaan korotettavaksi 290 eurosta 310 euroon. Hakemusmaksua hallinnollisesta menettämisestä ja mitätöinnistä ehdotetaan korotettavaksi 420 eurosta 440 euroon. Rekisteröinnin uudistamismaksua ehdotetaan korotettavaksi 240 eurosta 250 euroon. Rekisteröinnin uudistamismaksua, jos hakemus jätetään rekisteröintikauden jälkeen, ehdotetaan korotettavaksi 290 eurosta 320 euroon. Yhteisö- ja tarkastusmerkin rekisteröinnin uudistamismaksua ehdotetaan korotettavaksi 320 eurosta 340 euroon. Yhteisö- ja tarkastusmerkin rekisteröinnin uudistamismaksua, jos hakemus jätetään rekisteröintikauden päättymisen jälkeen, ehdotetaan korotettavaksi 370 eurosta 410 euroon. Maksuja määräajan pidentämisestä ja pyynnöstä kansallisen rekisteröinnin korvaamisesta kansainvälisellä rekisteröinnillä ehdotetaan korotettavaksi 60 eurosta 70 euroon.

Maksujen muuta kuin sähköistä järjestelmää käyttäen ehdotetaan olevan seuraavat. Tavaramerkin rekisteröinnin hakemusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 290 eurosta 300 euroon. Yhteisö- ja tarkastusmerkin rekisteröinnin hakemusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 370 eurosta 390 euroon. Maksua väitteen tekemisestä rekisteröintiä vastaan ehdotetaan korotettavaksi 340 eurosta 360 euroon. Hakemusmaksua hallinnollisesta menettämisestä ja mitätöinnistä ehdotetaan korotettavaksi 470 eurosta 490 euroon. Rekisteröinnin uudistamismaksua ehdotetaan korotettavaksi 290 eurosta 300 euroon. Rekisteröinnin uudistamismaksua, jos hakemus jätetään

rekisteröintikauden päättymisen jälkeen, ehdotetaan korotettavaksi 340 eurosta 370 euroon. Yhteisö- ja tarkastusmerkin rekisteröinnin uudistamismaksua ehdotetaan korotettavaksi 370 eurosta 390 euroon. Yhteisö- ja tarkastusmerkin rekisteröinnin uudistamismaksua, jos hakemus jätetään rekisteröintikauden päättymisen jälkeen, ehdotetaan korotettavaksi 420 eurosta 460 euroon. Maksuja määräajan pidentämisestä ja pyynnöstä kansallisen rekisteröinnin korvaamisesta kansainvälisellä rekisteröinnillä ehdotetaan korotettavaksi 60 eurosta 70 euroon. Kansainvälisen tavaramerkkihakemuksen vastaanottomaksua ehdotetaan korotettavaksi 160 eurosta 170 euroon.

Muilta osin ehdotetut maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

9. Mallioikeusasiat. Liitteen 9 kohdassa säädettäisiin mallioikeusasioista perittävistä maksuista. Maksuihin ei esitetä korotuksia. Maksut ovat nykyisellään korkealla tasolla verrattuna kansainvälisiin maksuihin eikä maksukorotuksilla olisi merkittävää tulovaikutusta mallioikeushakemusten vähäisen määrän johdosta. Mallioikeusasioiden kustannusvastaavuus olisi 93% ja alijäämä noin 15 000 euroa. Näin ollen ehdotetaan, että maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

10. Kaupparekisteriasiat. Liitteen 10 kohdassa säädettäisiin kaupparekisteriasioita koskevista maksuista. Kaupparekisterin kustannusvastaavuuden varmistamiseksi ja tietojärjestelmäinvestointien rahoituksen turvaamiseksi ehdotetaan, että kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelymaksuja korotetaan 5-10 prosenttia ilmoitettavasta asiasta riippuen.

Kaupparekisteri-ilmoitusten käsittelymaksut

Perustamisilmoitusten käsittelymaksut

Voimassa olevan maksuasetuksen liitteenä olevassa maksutaulukossa osakeyhtiön malliasiakirjoilla tehtävän perustamisilmoituksen sekä avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön perustamisilmoituksen käsittelymaksu on 280 euroa. Yksityisen elinkeinonharjoittajan perusilmoituksen käsittelymaksu on 70 euroa ja muiden perusilmoitusten käsittelymaksu 370 euroa.

Osakeyhtiön malliasiakirjoilla tehtävän perustamisilmoituksen ja avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön perusilmoituksen käsittelymaksut ehdotetaan muutettavaksi 300

euroon, yksityisen elinkeinonharjoittajan perusilmoituksen käsittelymaksu 75 euroon ja muiden perusilmoitusten käsittelymaksu 400 euroon.

Muutosilmoitusten käsittelymaksut

Maksu yritysmuodon muutokselle, jonka rekisteröinti ei edellytä kuulutuksen antamista, on voimassa olevan asetuksen mukaan 280 euroa. Yhtiömuodon muutoksen maksuksi ehdotetaan 300 euroa.

Nykyisessä maksutaulukossa maksu hallituksen, hallintoneuvoston, prokuristien, nimenkirjoittajien, tilintarkastajien, toimitusjohtajan tai isännöitsijän muutosilmoitukselle on 50 euroa/asia. Ehdotetaan, että maksu muutetaan 55 euroon/asia. Vastaavaa maksun korotusta ehdotetaan myös yksityisen elinkeinonharjoittajan kotipaikan tai toimialan muutokseen ja muihin muutosilmoituksiin, joista tällä hetkellä veloitetaan 50 euroa/asia.

Toiminimen muutoksesta tai rinnakkaistoiminimen tai aputoiminimen ilmoittamisesta veloitetaan voimassa olevan asetuksen mukaan 70 euroa/nimi. Ehdotetaan, että toiminimen tai rinnakkaistoiminimen ilmoittamisesta muutosilmoituksella sekä aputoiminimen ilmoittamisesta veloitetaan 75 euroa/nimi.

Yhtiöjärjestyksen, sääntöjen tai yhdistysjärjestyksen muuttamista koskevan muutosilmoituksen käsittelymaksu on tällä hetkellä 280 euroa. Yhtiösopimuksen muuttamista koskevan muutoksen maksu on 140 euroa. Ehdotetaan, että yhtiöjärjestyksen, sääntöjen tai yhdistysjärjestyksen muuttamista koskevan muutosilmoituksen käsittelymaksu on 1.1.2026 alkaen 300 euroa ja yhtiösopimuksen muutosilmoituksen maksu 150 euroa.

Osakkeita tai osakepääomaa koskevan muutoksen maksuksi ehdotetaan 300 euroa. Maksu on tällä hetkellä 280 euroa. Osakepääoman menettämisen maksuksi ehdotetaan 55 euroa. Maksu on tällä hetkellä 50 euroa. Optio-oikeuden antamista koskevan päätöksen maksuksi ehdotetaan 460 euroa. Ilmoitusmaksu on tällä hetkellä 440 euroa.

Ilmoitukselle, jonka rekisteröinti edellyttää kuulutuksen antamista osakeyhtiön velkojille osakepääomaa alennettaessa, yhtiöjärjestystä muutettaessa tai siitä poikettaessa tai yritysmuotoa muutettaessa, maksuksi ehdotetaan 300 euroa + 200 euroa/kuulutus. Muutoksen maksu on tällä hetkellä 280 euroa + 180 euroa/kuulutus.

Muun muutosilmoituksen maksuksi ehdotetaan 55 euroa/asia. Maksu on tällä hetkellä 50 euroa.

Maksut tilinpäätöksen ilmoittamiselle

Voimassa olevassa maksutaulukossa on säädetty 100 euron maksu tilinpäätöksen ilmoittamiselle ennen 1.12.2024 päättyvältä tilikaudelta, kun on kulunut yli kahdeksan kuukautta tilikauden päättymisestä. Maksulla on tarkoitus kattaa puuttuvan tilinpäätöksen karhunnasta aiheutuvat kustannukset. Ehdotetaan maksu korotettavaksi 105 euroon.

Voimassa olevassa asetuksessa maksuksi tilinpäätöksen ilmoittamiselle muuta kuin sähköistä asiointipalvelua käyttäen on säädetty 100 euroa. Ehdotetaan kyseisen maksun poistamista maksutaulukosta. Kaupparekisterilain mukaan yhtiöiden tulee asioida 1.1.2026 alkaen sähköisesti kaupparekisteriasioissa. Tämä koskee myös tilinpäätöksen ilmoittamista rekisteröitäväksi. PRH ei ota vastaan paperilla toimitettuja tilinpäätöksiä 1.1.2026 alkaen.

Sulautumisen, jakautumisen ja kotipaikan siirron käsittelymaksut

Voimassa olevan maksutaulukon mukaan sulautumis- tai jakautumissuunnitelman ja -täytäntöönpanon tai kotipaikan siirtoon Suomesta EU-alueelle liittyvän suunnitelman ilmoittamisesta veloitetaan 240 euroa/yhtiö. Yritysjärjestelyn tai kotipaikan siirron kuuluttamisesta Virallisessa lehdessä veloitetaan 180 euroa/kuulutettava yhteisö. Sulautumisen tai jakautumisen tai kotipaikan siirron raukeamisesta tai peruuttamisesta veloitetaan tällä hetkellä 50 euroa/yhtiö.

Ehdotetaan, että maksu sulautumis- tai jakautumissuunnitelman ja -täytäntöönpanon tai kotipaikan siirtoon Suomesta EU-alueelle liittyvän suunnitelman ilmoittamiselle on 1.1.2026 alkaen 260 euroa. Kuuluttamisen maksuksi ehdotetaan 200 euroa/kuulutettava yhteisö. Yritysjärjestelyn tai kotipaikan siirron raukeamisesta tai peruuttamisesta veloitettavaksi käsittelymaksuksi ehdotetaan 55 euroa/yhtiö.

Muiden hakemusasioiden käsittelymaksut

Maksu hakemukselle julkisesta haasteesta yhtiön velkojille sekä muille Virallisessa lehdessä kuulutettaville hakemuksille on voimassa olevassa maksutaulukossa 180 euroa. Poikkeuslupaa koskevan hakemuksen käsittelymaksu on 140 euroa.

Käsittelymaksu hakemukselle toiminimen rekisteröinnin kumoamisesta on voimassa olevassa asetuksessa 400 euroa. Muiden hakemusasioiden käsittelymaksu on 50 euroa.

Ehdotetaan hakemukselle julkisesta haasteesta yhtiön velkojille sekä muille Virallisessa lehdessä kuulutettaville hakemuksille maksuksi 200 euroa. Poikkeusluvan maksuksi ehdotetaan 150 euroa ja toiminimen rekisteröinnin kumoamista koskevan hakemuksen maksuksi 420 euroa. Muiden hakemusasioiden käsittelymaksuksi ehdotetaan 55 euroa.

Otteet, todistukset ja jäljennökset

Otteita, todistuksia ja jäljennöksiä koskevat maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta. Sähköinen kaupparekisteriote olisi jatkossakin maksuton.

11. Yritys- ja yhteisötunnusrekisteriasiat. Liitteen 11 kohdassa säädettäisiin yritys- ja yhteisötunnusrekisteriasioita koskevista maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

12. Yrityskiinnitysasiat. Liitteen 12 kohdassa säädettäisiin yrityskiinnitysasioista perittävistä maksuista. Kohdan rakenne ja maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

13. Säätörekisteriasiat. Liitteen 13 kohdassa säädettäisiin säätörekisteriasioista perittävistä maksuista. Kustannusvastaavuuden ja riittävän rahoituksen varmistamiseksi säätörekisteriasioiden maksuihin ehdotetaan keskimäärin 15 prosentin korotusta. Edelliset maksujen korotukset on tehty säätörekisterilain uudistamisen yhteydessä vuonna 2015.

Ennakkotarkastusasioiden käsittelymaksut

Voimassa olevassa maksutaulukossa ennakkotarkastuksen käsittelymaksuksi on säädetty 800 euroa. Ehdotetaan ennakkotarkastuksen maksun korottamista 920 euroon.

Säätörekisteri-ilmoitusten käsittelymaksut

Ennakkotarkastamattoman säätöön perusilmoituksen ja ennakkotarkastamattoman säätöön sääntöjen muuttamista koskevan muutosilmoituksen käsittelymaksu on voimassa olevassa maksuasetuksessa 800 euroa. Ehdotetaan molempien maksujen korottamista 920 euroon.

Ennakkotarkastetun säätiön perusilmoituksen ja ennakkotarkastetun säätiön sääntöjen muuttamista koskevan muutosilmoituksen käsittelymaksu on voimassa olevassa maksuasetuksessa 200 euroa. Ehdotetaan maksujen korottamista 230 euroon.

Säätiön hallituksen, hallintoneuvoston, nimenkirjoittajien, tilintarkastajien ja toimitusjohtajan muutoksen, aputoiminimen ilmoittamisen ja muun muutosilmoituksen käsittelymaksut ovat voimassa olevassa asetuksessa 100 euroa. Ehdotetaan näiden maksujen korottamista 115 euroon.

Maksu vuosiselvityksen ilmoittamiselle, kun on kulunut yli kuusi kuukautta tilikauden päättymisestä, on tällä hetkellä 85 euroa. Ehdotetaan, että maksu korotetaan samalle tasolle kuin kaupparekisterin myöhässä toimitetun tilinpäätöksen käsittelymaksu. Perusteena tälle on se, että viivästyneiden vuosiselvitysten karhuaminen edellyttää samoja toimenpiteitä ja aiheuttaa samat kustannukset kuin tilinpäätösten karhuaminen. Myöhässä toimitetun vuosiselvityksen käsittelymaksuksi ehdotetaan 105 euroa.

Sulautumisasioiden käsittelymaksut

Voimassa olevan maksutaulukon mukaan sulautumissuunnitelman ilmoittamisesta veloitetaan 500 euroa/yhteisö tai säätiö. Järjestelyn kuuluttamisesta Virallisessa lehdessä veloitetaan 410 euroa/hakemus ja 210 euroa/kuulutettava säätiö tai yhteisö. Sulautumisen täytäntöönpanosta veloitetaan 110 euroa/yhtiö. Ehdotetaan, että maksu sulautumissuunnitelman ilmoittamiselle korotetaan 570 euroa/yhteisö tai säätiö. Kuuluttamisen maksuksi ehdotetaan 470 euroa/hakemus ja 240 euroa/kuulutettava säätiö tai yhteisö. Sulautumisen täytäntöönpanoa koskevan ilmoituksen maksuksi ehdotetaan 130 euroa.

Muut hakemusasiat

Käsittelymaksu hakemukselle julkisesta haasteesta säätiön velkojille ja muille Virallisessa lehdessä kuulutettaville hakemusasioille on 210 euroa. Ehdotetaan maksuksi 240 euroa.

Maksu hakemukselle toimia poikkeusluvalla säätiön perustajana, olla säätiön hallituksessa, hallintoneuvostossa, toimitusjohtajana, nimenkirjoittajana tai selvitysmiehenä on voimassa olevassa asetuksessa 120 euroa. Ehdotetaan uudeksi maksuksi 140 euroa.

Voimassa olevassa asetuksessa on maksut hakemukselle selvitysmiehen määräämiseksi sekä hakemukselle rekisteristä poistetun säätiön selvitystilaan määräämiseksi. Molempien maksu on 100 euroa. Ehdotetaan, että maksut yhdenmukaistetaan muotoon Muut hakemusasiat. Maksuksi ehdotetaan 115 euroa.

14. Yhdistysrekisteriasiat. Liitteen 14 kohdassa säädettäisiin yhdistysrekisteriasioita koskevista maksuista. Rekisterin rahoituksen varmistamiseksi tulevana vuosina ilmoitusten käsittelymaksuihin ehdotetaan 5-10 prosentin korotuksia ilmoitettavasta asiasta riippuen.

Otteet, todistukset ja jäljennökset

Otteita, todistuksia ja jäljennöksiä koskevat maksut vastaisivat voimassa olevaa asetusta.

Ennakkotarkastusasioiden käsittelymaksut

Voimassa olevassa maksutaulukossa sääntöjen ennakkotarkastuksen maksuksi on säädetty 385 euroa. Ehdotetaan ennakkotarkastuksen maksun korottamista 400 euroon.

Perus-, perustamis- ja muutosilmoitusten käsittelymaksut

Yhdistyksen, keskuskauppakamarin tai kauppakamarin perus- tai perustamisilmoitukselle on voimassa olevassa maksutaulukossa säädetty maksu 110 euroa. Vastaava maksu veloitetaan ennakkotarkastamattomasta sääntöjen muuttamista koskevasta muutosilmoituksesta. Yhdistyksen ohjatun perustamisilmoituksen sekä ennakkotarkastettujen sääntöjen muuttamista koskevan ilmoituksen käsittely on voimassa olevassa asetuksessa 55 euroa.

Ehdotetaan yhdistyksen, keskuskauppakamarin tai kauppakamarin perus- tai perustamisilmoituksen samoin kuin ennakkotarkastamattoman sääntöjen muuttamista koskevan ilmoituksen korottamista 120 euroon. Yhdistyksen ohjatun perustamisen sekä ennakkotarkastettujen sääntöjen muuttamisen maksuksi ehdotetaan 60 euroa.

Uskonnollisen yhdiskunnan, paikallisen yhteisön tai seurakunnan perustamisilmoituksen sekä uskonnollisen yhdiskunnan yhdiskuntajärjestyksen tai paikallisyhteisön tai seurakunnan paikallissääntöjen muuttamista koskevan muutosilmoituksen käsittelymaksu on voimassa olevassa asetuksessa 220 euroa. Ehdotetaan maksujen muuttamista 230 euroon. Vastaava korotus ehdotetaan tehtäväksi

eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän perusilmoituksen ja eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän perussäännön tai yhtymäsopimuksen muutosilmoituksen osalta.

Puheenjohtajan tai nimenkirjoittajan tai hallituksen, Keskuskauppakamarin ja kauppakamarin toimielinten kokoonpanon ja eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän jäsenten tai nimenkirjoittajien muutosilmoituksen käsittelymaksu on voimassa olevan asetuksen mukaan tällä hetkellä 25 euroa. Ehdotetaan, että maksu korotetaan 30 euroon.

Voimassa olevan asetuksen maksutaulukossa ei ole erillistä hintaa paikallisyhteisön tai seurakunnan nimen tai kotipaikan muuttamista koskevalle muutosilmoitukselle. Ehdotetaan lisättäväksi tälle uusi maksu maksutaulukkoon. Maksuksi ehdotetaan 60 euroa. Uutta maksua sovellettaisiin vain tilanteisiin, joissa paikallisyhteisöllä tai seurakunnalla ei ole sääntöjä, joiden muutosmaksuun myös nimen tai kotipaikan muutos sisältyisi. Perusteluna tähän on se, että kaikilla paikallisyhteisöillä ei ole omia sääntöjä tai yhdyskuntajärjestystä, jota muuttamalla myös nimen tai kotipaikan muutos onnistuisi. Paikallisyhteisön tai seurakunnan nimen tai kotipaikan muutos on tällä hetkellä maksuton näissä tilanteissa. Nimen muutos edellyttää kuitenkin nimitutkimuksen ennen nimen rekisteröintiä, kuten esimerkiksi yksityisen elinkeinonharjoittajan toiminimen muutos. Vastaavasti myös kotipaikan muutosilmoituksen käsittely edellyttää manuaalista työtä, jonka kustannukset tulisi kattaa käsittelymaksulla.

Yhdistysrekisterin hakemusasioiden käsittelymaksut

Hakemus yhdistyksen määräämiseksi purettavaksi maksaa tällä hetkellä 220 euroa ja yhdistyslain 35 §:ään perustuva poikkeuslupahakemus 110 euroa.

Ehdotetaan, että taulukosta poistetaan yhdistyksen purettavaksi määräämisen käsittelymaksu ja hakemusmaksut muotoillaan maksutaulukossa toisin. Syynä tähän on muun muassa se, että tällä hetkellä esimerkiksi yhdistyksen määrääminen selvitystilaan on maksuton, vaikka yhdistykselle voidaan hakea selvitystilaan määräämistä yhdistyslain 41 b § 3 momentin mukaan. Lisäämällä maksutaulukkoon julkinen haaste velkojille, hakemus selvitysmiehen määräämiseksi sekä muut hakemusasiat saadaan maksuilla katettua sekä hakemus yhdistyksen purkamiseksi että selvitystilaan määräämiseksi. Ehdotetaan yhdistysrekisterin hakemusasioiden muotoiluksi ja

maksuiksi seuraavat: julkinen haaste velkojille 200 euroa, hakemus selvitysmiehen määräämiseksi 55 euroa, muut hakemusasiat 55 euroa ja poikkeuslupa 120 euroa

15. Tilintarkastajia koskevat asiat. Liitteen 15 kohdassa säädettäisiin tilintarkastajatutkinnoista, kelpoisuuskokeen osallistumismaksusta, tilintarkastajatutkintorekisteriä koskevista maksuista ja muista maksuista.

Ehdotetaan lisättäväksi asetuksen maksutaulukkoon 2 000 euron käsittelymaksu poikkeuksen myöntämisestä tilintarkastajan toimikauden enimmäispituuteen koskevalle hakemukselle. EU:n tilintarkastusasetuksen 537/2014 (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista ja komission päätöksen 2005/909/EY kumoamisesta) 17 artiklan 6 kohdan mukaan asetuksen 17 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa, 2 kohdan b alakohdassa tai 4 kohdassa tarkoitetun toimeksiannon enimmäiskeston päätyttyä yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö voi poikkeuksellisesti pyytää 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulta toimivaltaiselta viranomaiselta lupaa valita lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö uudelleen toimeksiannon jatkoa varten, jos artiklan 4 kohdan a tai b alakohdan edellytykset täyttyvät. Tällaisen jatkon kesto saa olla enintään kaksi vuotta. Maksu määrätään yritykselle, eikä hakemuksen käsittely suoraan liity tilintarkastajien hyväksymiseen eikä valvontaan, joten sitä ei voisi kattaa tilintarkastajien vuosimaksuilla.

16. Edunsaajia koskevat rekisteriasiat. Liitteen 16 kohdassa säädettäisiin rekisteriotteen antamista yhteisön tosiasiallisista edunsaajista koskevasta maksusta. Ehdotetun maksun suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

17. Muut suoritteet. Liitteen 17 kohdassa säädettäisiin muista suoritteista perittävistä maksuista. Ehdotettujen maksujen suuruus vastaisi voimassa olevaa asetusta.

3 Asian valmistelu

Patentti- ja rekisterihallitus teki 11.7.2025 työ- ja elinkeinoministeriölle esityksen uudeksi Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista annettavaksi työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi ja sen liitteeseen sijoitettavaksi maksutaulukoksi ajalle 1.1.2026–31.12.2027. Esitystä on joiltain osin muokattu ja tarkennettu 19.9.2025.

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä työ- elinkeinoministeriössä ja se perustuu mainittuun Patentti- ja rekisterihallituksen esitykseen.

Asetusehdotus oli lausunnoilla (lausuntopalvelu.fi) 13.10-18.11.2025. Ehdotuksen johdosta lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry sekä Suomen tilintarkastajat ry. Lisäksi neljä tahoa ilmoitti, ettei niillä ole asiassa lausuttavaa.

Valtiovarainministeriö on lausunnossaan todennut, että maksuasetusluonnoksessa pahiten alikatteiset maksut olisivat hyödyllisyysmallissa (40,2 %). Tämän ohella patentit (81,6 %) ja tavaramerkit (84,4 %) olisivat selvästi alikatteisia. Kaikkien em. suoriteryhmiäen kustannusvastaavuuden arvioidaan heikkenevän vuonna 2027.

Valtiovarainministeriö on katsonut ensisijaisesti, että edellä mainittujen suoriteryhmiäen kustannukset tulisi saada kustannusvastaaviksi. Mikäli maksujen korottaminen ei osoittaudu mahdolliseksi, valtiovarainministeriö on katsonut toissijaisesti, että pahiten alikatteiset maksut tulisi säätää alle omakustannusarvon. Valtiovarainministeriö on lausunnossaan ollut eri mieltä perustelumuiistioluonnoksessa budjettikompensoation tarpeellisuudesta todetusta, koska tällä hetkelläkin alikatteiset maksut katetaan Patentti- ja rekisterihallituksen menoista ilman kompensoatiota. Niiden säätäminen alle omakustannusarvon ei siten muuttaisi nykytilannetta.

Edelleen valtiovarainministeriö on kiinnittänyt huomiota perustelumuiistioluonnoksessa todettuun siitä, että mallioikeusasioiden kustannusvastaavuus olisi hyvä. Kyse on omakustannusarvon mukaisesta suoriteryhmiästä, ja kustannusvastaavuus on vain 91 %. Valtiovarainministeriö on eri mieltä kustannusvastaavuutta koskevasta arviosta myös mallioikeuden osalta ja katsoo, että mallioikeusasioiden maksujen kustannusvastaavuuteen tulee kiinnittää huomiota.

Valtiovarainministeriö on lisäksi todennut, että maksuasetukset tulee käsitellä raha-asiainvaliokunnassa, mikäli kysymys on vuositasolla vähintään 5 miljoonan euron määräisestä maksutulosta tai valtiovarainministeriö ei ole lausunnossaan puoltanut maksujen vahvistamista ehdotetulla tavalla.

Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry (STY) on lausunnossaan puoltanut esitystä ja pitänyt tärkeänä, että patentit ja tavaramerkit- tulosalueen toiminta tullaan turvaamaan

jatkossa. STY on pitänyt ehdotettuja korotuksia hyväksyttävänä ja pitänyt tärkeänä sitä, etteivät patenttimaksut nouse pienille toimijoille liian korkeiksi. STY on pitänyt erityisen tärkeänä sitä, että julkisen talouden suunnitelmassa tulee huomioida yhtenäispatentin vaikutus edelleen patentit ja tavaramerkit tulosalueen toiminnassa ja turvata sen toiminta jatkossa.

STY on katsonut, että kansainvälisen kilpailutilanteen takia on syytä erityisesti teollisoikeuksien suhteen jatkossakin ottaa huomioon se, että oikeuksien rekisteröintiin, ylläpitoon ja uusimiseen liittyvät maksut ovat kilpailukykyisiä verrattuna muihin kansainvälisiin järjestelmiin ja rekisteröintivirastoihin. Maksujen tasossa tulisi myös huomioida PRH:n palveluita käyttävien toimijoiden moninaisuus sekä PRH:n asema suomalaisen yritystoiminnan ja innovaatioiden keskiössä.

Suomen tilintarkastajat ry (ST) ST pitää kannatettavana, että kommentoitavana olevassa asetusluonnoksessa ei esitetä korotuksia tilintarkastajia koskevien maksujen osalta, koska nämä asetuksessa määrättävät maksut kohdistuvat pääosin tilintarkastusalalle vasta pyrkiviin kokelaisiin tilintarkastajatutkintomaksujen muodossa. ST on katsonut, että tilintarkastusvalvonnan kokonaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta resursointeineen tulisi tarkastella osana tilintarkastuslainsäädäntöä.

ST on katsonut, että virheellinen tilintarkastajaa koskeva tieto tulisi voida oikaista kaupparekisterissä ilman maksua myös silloin, kun sitä vaatii tilintarkastusyhteisö. ST on perustellut asiaa rekisteritietojen oikeellisuudella ja luotettavuudella, hallintolain virheen korjaamista koskevilla säännöksillä, tiedonhallinnalla ja sillä, ettei tilintarkastajalla ole oikeutta päättää rekisteröinnistään.

Työ- ja elinkeinoministeriö on lausuntokierroksen aikana käynyt keskusteluja Patentti- ja rekisterihallituksen kanssa kustannusvastaavuuden tarkistamiseksi patentit ja tavaramerkit tulosalueella. Patenttiasioden ennustettu kustannusvastaavuus vuonna 2026 onkin lausuntokierroksella olleeseen ennusteeseen nähden noussut 2,6%-yksikköä 84,3%:iin ja tavaramerkkiasioden 3,9%-yksikköä 88,3%:iin. Verrattuna vuoteen 2025 patenttiasioden ennustettu kustannusvastaavuus olisi 7,9%-yksikköä korkeampi ja tavaramerkkiasioden 4,2%-yksikköä korkeampi.

Työ- ja elinkeinoministeriö on ollut yhteydessä valtiovarainministeriöön lausuntokierroksen jälkeen asetusluonnoksella, jossa pahiten alikatteiset maksut eli hyödyllisyysmalliasiat olisi siirretty alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi, mutta selvästi alikatteiset patenttiasiat ja tavaramerkkiasiat säilytettäisiin edelleen kustannusvastaavasti hinnoiteltavana ja niiden osalta vuoden 2026 aikana selvitettäisiin toimenpiteitä kustannusvastaavuuden parantamiseksi ja saavuttamiseksi. Valtiovarainministeriö on katsonut, että patenttiasioiden ja tavaramerkkiasioiden lausuntokierroksen jälkeen tarkistettu kustannusvastaavuus on edelleen selvästi alikatteinen ja selkeintä on siirtää myös ne maksuasetuksen 2 §:ään alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi. Toissijaisesti tulisi esittää perustelut, joilla asteittain saavutetaan kustannusvastaavuus toimintaa tehostamalla tai hintoja nostamalla.

Kustannuksia suunnitellaan jatkossa vähennettäväksi henkilöstökustannuksista ja palvelujen ostoista sekä mahdollisesti PRH:n tukipalvelujen vastaavista kustannuksista. Näiden suunniteltujen toimenpiteiden vaikutusta vuoden 2026 jälkeiseen kustannusvastaavuuteen ei ole tässä vaiheessa mahdollista arvioida tarkasti ja tarvittavat tehostamistoimenpiteet riippuvat esimerkiksi siitä, nostetaanko yhtenäispatenttia koskevia maksuja, jolloin tilitykset myös jäsenmailla kasvaisivat. Tässä vaiheessa ei ole mahdollista jäädä odottamaan tarkempien laskelmien valmistumista ottaen huomioon se, että uusi maksuasetus tulee saada voimaan 1.1.2026 alkaen. Selvitystä kustannusvastaavuuden saavuttamiseksi jatketaan vuoden 2026 aikana. Näin ollen hyödyllisyysmallin lisäksi alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi ehdotetaan myös patenttiasioita ja tavaramerkkiasioita.

Maksuasetukseen ei ole tehty muutosta siltä osin kuin Suomen tilintarkastajat ry on esittänyt maksuttomaksi ilmoitusta, jolla tilintarkastusyhteisö ilmoittaa, ettei se ole enää kaupparekisteriin merkityssä asemassa tai tehtävä on lakannut. Niin tilintarkastusyhteisöllä kuin kaupparekisteriin tilintarkastajaksi merkityllä luonnollisella henkilöllä on kaupparekisterilain 12 §:n 2 momentin nojalla oikeus ilmoittaa rekisterimerkintä poistettavaksi edellä mainitussa tilanteessa. Vain luonnolliselle henkilölle ilmoitus on maksuton ottaen huomioon tietosuojasetuksesta tulevat vaatimukset, eikä tilintarkastusyhteisön osalta maksuttomuudelle ole vastaavaa perustetta. On huomattava, että siinä erittäin poikkeuksellisessa tilanteessa, että kyse olisi virheen korjaamisesta hallintolain 50 §:n nojalla, kyse ei ole maksullisesta suoritteesta.

Asetusehdotus käsitellään valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa ennen sen antamista, koska kyseessä valtion maksujen vahvistaminen, joiden maksutulot ovat vuositasolla vähintään 5 miljoonan euron määräiset. Lisäksi valtiovarainministeriö on lausunnossaan katsonut, että pahiten alikatteiset maksut tulisi säätää alle omakustannusarvon, ellei kustannusvastaavuus ole saavutettavissa. Asetusluonnokseen on tehty muutos siten, että hyödyllisyysmalliasiat säädettäisiin alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi. Lisäksi alle omakustannusarvon vuonna 2026 hinnoiteltaisiin patentti- ja tavaramerkkiasiat.

4 Vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Patentti- ja rekisterihallitus on nettobudjetoitu virasto ja sen toiminnan rahoitus perustuu asiakkailta perittäviin maksuihin. Patentti- ja rekisterihallituksen tuloista noin 77 % muodostuu omista maksutuloista. Yrityksiä ja yhteisöjä palvelevana virastona Patentti- ja rekisterihallituksen rahoitus on riippuvainen talouden suhdanteista ja yritystoiminnan aktiivisuudesta. Muutoksia näissä tekijöissä on mahdotonta luotettavasti ennustaa, mutta normaalissa taloudellisessa tilanteessa Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteiden kysyntä on varsin vakaata.

Vuonna 2025 Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen mukaisten tulojen määräksi arvioidaan noin 53,2 miljoonaa euroa. Koko Patentti- ja rekisterihallituksen osalta maksujen kustannusvastaavuus on ollut 89 % tammi-elokuussa 2025, mutta todellinen koko vuotta koskeva kustannusvastaavuuden arviointi voidaan tehdä vasta kun koko vuoden tiedot ovat saatavilla. Vuonna 2024 kustannusvastaavuus oli 84 %.

Voimassa olevaan asetukseen nähden ehdotettujen maksumuutosten vaikutus Patentti- ja rekisterihallituksen kustannusvastaavuuteen on merkittävä. Korotukset ovat välttämättömiä Patentti- ja rekisterihallituksen toiminnan rahoituksen turvaamiseksi ja lainsäädännön edellyttämän kustannusvastaavuuden saavuttamiseksi.

Vuonna 2026 ehdotetun maksuasetuksen mukaisten tulojen määräksi arvioidaan noin 45,8 miljoonaa euroa ja koko Patentti- ja rekisterihallituksen osalta kustannusvastaavuudeksi 84 %.

Jäljempänä olevien taulukoiden osalta on huomattava vuotta 2027 koskien, että kustannuksia suunnitellaan vähennettäväksi henkilöstökustannuksista ja palvelujen ostoista sekä mahdollisesti PRH:n tukipalvelujen vastaavista kustannuksista. Näiden suunniteltujen toimenpiteiden vaikutusta kustannusvastaavuuteen ei ole tässä vaiheessa mahdollista arvioida tarkasti eikä niitä näin ollen ole huomioitu vuoden 2027 laskelmissa erityisesti patentit ja tavaramerkit tulosaluetta koskien.

4.1.1 Patentit ja tavaramerkit tulosalue

4.1.1.1 Patentti-, eurooppapatentti-, lisäsuojatodistus- ja hyödyllisyysmalliasiat sekä integroidun piirin piirimalliasiat

Patenttiasioden osalta vuonna 2024 kustannusvastaavuus oli 96 % ja alijäämä 824 529 euroa budjettikompensaation kanssa. Patenttiasioden osalta vuonna 2024 kustannusvastaavuus oli 78 % ja alijäämä 4,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 kustannusvastaavuuden ennustetaan olevan 76,4 % ja alijäämän 5,4 miljoonaa euroa. Budjettikompensaatiota on kumpanakin vuonna osoitettu 4,1 miljoonaa euroa.

Vuosimaksujen korotus vaikuttaa eniten niihin patenteihin, joita pidetään kauimmin voimassa ja joista hakija saa eniten hyötyä. Sama koskee lisäsuojatodistuksia.

Vuonna 2024 EP-patenttien validointimäärät laskivat edelleen odotetusti 1.6.2023 voimaan tulleen yhtenäispatenttijärjestelmän johdosta. Yhtenäispatentista saatavat tulot eivät riitä kattamaan kaikkia EP-patenttien validoinneista aiheutuvia tulonmenetyksiä. Patentinhakijat ja -haltijat maksavat yhtenäispatenttien maksut EPOon, joka tilittää niitä sovituissa jakosuhteissa jäsenvaltioille. Sekä EP-patenteista että yhtenäispatentista saatavat tulot ovat riippuvaisia EPO:n myöntämien patenttien määrästä ja yhtenäispatentin suosion verrattuna EP-patenttiin. Yhtenäispatentin suosion oletetaan kasvavan vuosina 2025-2027, ja patentinhaltijoiden oletetaan edelleen valitsevan Suomen kohdalla useammin yhtenäispatenttisuojan kuin EP-patentin erillisen validoinnin Suomeen. Siksi EP-patenteista saatavat julkaisumaksutulot laskevat enemmän. Lisäksi EP-patenttien vuosimaksutulot laskevat, kun Suomessa voimassa olevien EP-patenttien määrä kääntyi laskuun vuonna 2023. Yhtenäispatenttijärjestelmän ensimmäisinä vuosina tuloja ei tule kertymään vielä riittävästi jaettavaksi jäsenvaltioille EPO:n omien kustannusten jälkeen.

Vuonna 2024 EPOsta saatiin yhtenäispatenttituloja 113 137 euroa. Tuloennuste vuodelle 2025 on noin 452 000 euroa. Vuosien 2026 ja 2027 ennusteet ovat noin 895 000 euroa ja 1,5 miljoonaa euroa, mutta näissä ennusteissa on vielä epävarmuutta. EPO todennäköisesti esittää yhtenäispatentin maksujen muutosta viiden vuoden jälkeen järjestelmän alkamisesta. Yhtenäispatenttitulojen ennuste tulisi kasvamaan vuodesta 2028 alkaen, mikäli maksuihin tulee korotus.

Ilman maksujen korotusta patenttiasioiden julkisoikeudellisten tuottojen ennustetaan laskevan 16 345 000 euroon, mutta korotusten jälkeen tuloennuste olisi 17 115 000 euroa vuonna 2026. Kustannusvastaavuus ilman korotusta olisi noin 81 %, ja korotusten jälkeen noin 84% vuonna 2026. Vuodelle 2026 on varattu budjettikehyksessä PRH:lle 2,7 miljoonaa kompensatiota yhtenäispatentista johtuvien tulonmenetysten takia.

Kansallisten patenttiasioiden tulot vuonna 2024 olivat noin 4,04 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 tuloennuste on 3,8 miljoonaa euroa. Ehdotettujen korotusten ennakoidaan nostavan tulot vuoden 2024 tasolle noin 4,03 miljoonaa euroon ottaen huomioon 2026 kysyntäennuste. Toisen vuoden vuosimaksun lisääminen kasvattaisi tuloja noin 57 800 euroa.

Eurooppapatenttien tulot vuonna 2024 olivat noin 12,6 miljoonaa euroa, ja tähän sisältyvät lisäsuojatodistuksista saatavat tulot noin 187 000 euroa, koska niitä tulee pelkästään eurooppapatentteihin. EP-tuloista noin 11 miljoonaa euroa oli vuosimaksutuloja ja noin 1,5 miljoonaa euroa julkaisumaksutuloja. Ehdotettujen korotusten jälkeen eurooppapatenttien tuloennuste ottaen huomioon EP-validointien laskevan kysynnän olisi noin 12,6 miljoonaa euroa vuonna 2026, joista lisäsuojatodistusten tuloja olisi noin 220 000 euroa.

PCT-tuloja oli vuonna 2024 noin 486 500 euroa. Ehdotettujen maksumuutosten vaikutus PCT-tuloihin olisi vähäinen, noin -3 620 euroa. Etuoikeustodistusten hinnan lasku vähentäisi tuloja noin 10 000 euroa, ja muiden PCT-maksujen korotus nostaisi tuloja 6 400 euroa.

Integroidun piirin piirimallituloihin korotuksilla ei ole vaikutusta, koska piirimalleja ei ole rekisteröity melkein 30 vuoteen.

Patenttiasioiden kustannusvastaavuus heikkenee vuonna 2027 noin 83 %:iin esitettyjen maksujen korotusten jälkeen. Kustannuksia suunnitellaan vähennettäväksi henkilöstökustannuksista ja palvelujen ostoista sekä mahdollisesti PRH:n tukipalvelujen vastaavista kustannuksista. Suunnitelmat ovat vielä keskeneräisiä eikä niitä näin ollen ole huomioitu vuoden 2027 laskelmissa. Myös eurooppapatentti- ja yhtenäispatenttitulojen osalta ennusteet ovat epävarmoja vuodelle 2027. Jos EPO nostaa yhtenäispatenttimaksuja vuonna 2028, se vaikuttaa kustannusten vähentämistarpeeseen.

Patenttiasiat ehdotetaan vuonna 2026 alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi. Patenttiasioille osoitetaan vuodelle 2026 talousarviosta 4,1 miljoonaa euroa, jolloin määräraha huomioiden suoriteryhmän ylijäämä olisi noin 0,7 miljoonaa euroa.

Patentti						
	2024	2025E	2026E	2026E	2027E	2027E
			ilman maksujen muutosta	esitetyt maksujen muutokset	ilman maksujen muutosta	esitetyt maksujen muutokset
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT						
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	139 088	120 000	85 000	85 000	85 000	85 000
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	17 134 881	16 781 000	16 345 000	17 115 000	15 915 000	16 665 000
Muut tuotot	161 246	507 800	933 000	933 000	1 493 000	1 493 000
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	17 435 215	17 408 800	17 363 000	18 133 000	17 493 000	18 243 000
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	55 443	39 500	39 600	39 600	39 700	39 700
Henkilöstökustannukset	12 057 203	12 207 913	11 738 803	11 738 803	12 006 387	12 006 387
Vuokrat	681 683	707 491	360 819	360 819	311 553	311 553
Palvelujen ostot	2 366 675	2 232 083	2 073 569	2 073 569	2 097 715	2 097 715
Poistot ja käyttöomaisuuden korot	1 066 851	1 107 494	1 095 103	1 095 103	1 068 258	1 068 258
Muut erilliskustannukset	377 421	660 350	670 737	670 737	681 230	681 230
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	16 605 276	16 954 831	15 978 631	15 978 631	16 204 843	16 204 843
Tukipalveluiden kustannukset yhteensä	5 754 468	5 839 550	5 543 712	5 543 712	5 752 456	5 752 456
Kokonaiskustannukset yhteensä	22 359 744	22 794 381	21 522 343	21 522 343	21 957 299	21 957 299
Ylijäämä/alijäämä	- 4 924 529	- 5 385 581	- 4 159 343	- 3 389 343	- 4 464 299	- 3 714 299
KUSTANNUSVASTAAVUUS	78,0%	76,4%	80,7%	84,3%	79,7%	83,1%
Kompensaatio	4 100 000	4 100 000	4 100 000	4 100 000	1 400 000	1 400 000

Hyödyllisyysmalliasioiden tulot riippuvat kysynnästä, joka on ollut viime vuosina vähäisempää. Maksujen korotukset kompensoivat kysynnän vähenemistä, eivätkä hyödyllisyysmallien tulot kasva, vaikka kustannukset nousevat. Maksujen korotuksissa on otettu huomioon, että merkittävä osa hyödyllisyysmallin hakijoista on yksityisiä henkilöitä, ja matalalla maksutasolla pyritään kannustamaan heitä suojaamaan keksintönsä. Maksujen korotusten jälkeen kustannusvastaavuus olisi noin 41,4 %, kun vuonna 2024 se oli 47,5 %.

Hyödyllisyysmallin kustannusvastaavuus on aina ollut matala, koska maksuja ei voida nostaa lähemmäs kustannusvastaavuutta. Tämä johtuu lain asettamista rekisteröintikriteereistä, jotka PRH:n pitää arvioida hakemuskäsittelyvaiheessa sekä PRH:ssa tehtävän mitätöintivaatimusten käsittelyprosessin laajuudesta. Hyödyllisyysmallijärjestelmää on arvioitu patenttilakityöryhmässä, ja vaihtoehtoina on joko sen kumoaminen kokonaan tai uudistaminen. Lopputulemasta riippuu tarve arvioida hyödyllisyysmallin hinnoitteluun liittyviä seikkoja.

Hyödyllisyysmallien lukumäärä on laskenut useamman vuoden ajan. Vuosina 2000 – 2018 hyödyllisyysmalleja rekisteröitiin noin 400 – 500 kappaletta vuodessa. 2020-luvulla rekisteröintimäärät laskivat 200 – 300 kappaleen tasolle. Vuonna 2024 rekisteröitiin 192 hyödyllisyysmallia. Mikäli maksuja korotettaisiin kustannusvastaavuuden parantamiseksi noin 80 – 90 % tasolle, tämä merkitsisi kysynnän vähenemistä entisestään. Tällöin hyödyllisyysmallin rekisteröintimaksu olisi korkeampi kuin patentin hakemusmaksu, mikä ei vastaa hyödyllisyysmallin tarkoitusta olla halpa suojamuoto yksinkertaisille keksinnöille. Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan jos hyödyllisyysmallijärjestelmä kumottaisiin, kustannukset siirtyisivät patentin suoriteryhmään. Säästöjä syntyisi pidemmällä aikavälillä noin 100 000 euroa vuodessa. Hyödyllisyysmallin rekisteröintiin vuosittain käytettävä 2-3 htv:tä siirtyisivät patenttiprosessille, joka vähentäisi korvausrekrytointien tarvetta.

Ottaen huomioon hyödyllisyysmallin merkittävä ja pitkään jatkunut alijäämäisyys ja edellä mainittu hyödyllisyysmallin hinnoittelusta todettu, maksuasetuksella ehdotetaan säädettäväksi siitä, että hyödyllisyys koskevat maksut hinnoiteltaisiin vuonna 2026 alle omakustannusarvon. Arvioitu alijäämä tulee kattaa PRH:n talousarviorahoituksesta kuitenkin niin, ettei toimintaan osoiteta lisärahoitusta.

Hyödyllisyysmalli						
	2024	2025E	2026E	2026E	2027E	2027E
			ilman maksujen muutosta	esitetyt maksujen muutokset	ilman maksujen muutosta	esitetyt maksujen muutokset
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT						
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	-					
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	163 993	170 000	164 000	170 000	164 000	170 000
Muut tuotot	-					
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	163 993	170 000	164 000	170 000	164 000	170 000
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		500	500	500	500	500
Henkilöstökustannukset	188 399	236 906	211 014	211 014	221 670	221 670
Vuokrat	16 157	15 655	10 597	10 597	9 625	9 625
Palvelujen ostot	33 239	64 004	64 515	64 515	65 430	65 430
Poistot ja käyttöomaisuuden korot	-	-	-	-	-	-
Muut erilliskustannukset	4 604	4 600	4 700	4 700	4 800	4 800
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	242 399	321 665	291 327	291 327	302 025	302 025
Tukipalveluiden kustannukset yhteensä	102 886	137 007	118 898	118 898	126 193	126 193
Kokonaiskustannukset yhteensä	345 285	458 672	410 225	410 225	428 218	428 218
Ylijäämä/alijäämä	- 181 292	- 288 672	- 246 225	- 240 225	- 264 218	- 258 218
KUSTANNUSVASTAAVUUS	47,5%	37,1%	40,0%	41,4%	38,3%	39,7%

4.1.1.2 Tavaramerkki- ja mallioikeusasiat

Tavaramerkin rekisteröinnin hakemusmaksua on korotettu viimeksi vuonna 2024. Kustannusvastaavuuden ennustetaan olevan vuonna 2026 noin 85 % kasvaneiden kustannusten johdosta, mikäli korotuksia ei tehdä. Maksujen korotusten jälkeen kustannusvastaavuus olisi noin 88 %. Tavaramerkin kysyntä oli vuonna 2024 oletettua matalammalla tasolla, mikä vähensi tuloja ja heikensi kustannusvastaavuutta. Kysynnän vaihteluita on vaikea ennustaa.

Tavaramerkkiasiat ehdotetaan vuonna 2026 alle omakustannusarvon hinnoiteltavaksi. Tavaramerkkiasioiden alijäämä 0,5 miljoonaa euroa katettaisiin talousarvion toimintamäärärahoista tai mahdollisuuksien mukaan siirtomäärärahalta.

Mallioikeusasioita koskeviin maksuihin ei ehdoteta muutoksia. Nämä maksut ovat jo korkealla tasolla kansainvälisesti, eikä korotuksilla olisi merkittävää tulovaikutusta mallioikeushakemusten vähäisen määrän johdosta.

Tavaramerkki						
	2024	2025E	2026E	2026E	2027E	2027E
			ilman maksujen muutosta	esitetyt maksujen muutokset	ilman maksujen muutosta	esitetyt maksujen muutokset
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT						
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	74 156	80 000	63 000	63 000	63 000	63 000
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	2 757 600	3 000 000	3 000 000	3 150 000	3 000 000	3 150 000
Muut tuotot	486 955	650 000	650 000	650 000	650 000	650 000
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	3 318 711	3 730 000	3 713 000	3 863 000	3 713 000	3 863 000
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	183	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Henkilöstökustannukset	1 835 322	2 039 229	2 045 278	2 045 278	2 094 365	2 094 365
Vuokrat	131 512	143 019	74 010	74 010	64 409	64 409
Palvelujen ostot	668 565	663 356	652 608	652 608	657 634	657 634
Poistot ja käyttöomaisuuden korot	139 961	206 795	210 684	210 684	190 297	190 297
Muut erilliskustannukset	81 717	194 550	197 941	197 941	202 374	202 374
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	2 857 260	3 247 950	3 181 520	3 181 520	3 210 078	3 210 078
Tukipalveluiden kustannukset yhteensä	939 132	1 188 572	1 194 691	1 194 691	1 239 658	1 239 658
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 796 392	4 436 522	4 376 211	4 376 211	4 449 736	4 449 736
Ylijäämä/alijäämä	- 477 681	- 706 522	- 663 211	- 513 211	- 736 736	- 586 736
KUSTANNUSVASTAAVUUS	87,4%	84,1%	84,8%	88,3%	83,4%	86,8%

Mallioikeus				
	2024	2025E	2026E	2027E
			ei esitetä maksujen muutoksia	ei esitetä maksujen muutoksia
TOIMINNAN ERILLISTUOTOT				
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	121	-	-	-
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	71 557	70 000	70 000	70 000
Muut tuotot	128 444	120 000	120 000	120 000
ERILLISTUOTOT YHTEENSÄ	200 122	190 000	190 000	190 000
TOIMINNAN ERILLISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-	-	-	-
Henkilöstökustannukset	52 889	64 544	63 465	64 988
Vuokrat	8 375	8 656	6 508	6 352
Palvelujen ostot	26 608	46 894	76 155	76 548
Poistot ja käyttöomaisuuden korot	3 384	3 273	3 190	3 107
Muut erilliskustannukset	13 109	24 700	25 070	25 443
ERILLISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	104 365	148 067	174 387	176 438
Tukipalveluiden kustannukset yhteensä	27 833	31 321	30 892	32 045
Kokonaiskustannukset yhteensä	132 198	179 387	205 279	208 483
Ylijäämä/alijäämä	67 924	10 613	- 15 279	- 18 483
KUSTANNUSVASTAAVUUS	151,4%	105,9%	92,6%	91,1%

4.1.1.3 Teollisoikeusmiesasiat

Teollisoikeusasiainmiesasioiden maksuihin ehdotetaan korotuksia kustannusten kasvun johdosta kustannusvastaavuuden parantamiseksi. Asiamieskokeiden osallistujamäärät

ovat pieniä, jolloin esimerkiksi kokeiden laatiminen on kallista. Myös tilojen vuokratustannukset ovat nousseet. Korottamatta jätettäisiin sellaisia käsittelymaksuja, joissa maksujen korotuksen vaikutus on mitätön.

4.1.2 Yritykset ja yhteisöt tulosalue

4.1.2.1 Kaupparekisteriasiat

Kaupparekisteriasioihin ehdotettavien maksumuutosten arvioidaan kasvattavan julkisoikeudellista tulokertymää 1,59 miljoonalla eurolla vuodesta 2025 vuoteen 2026. Rekisterin tulokertymää tulee vuosina 2025-2026 pienentämään merkittävästi myöhässä toimitettujen tilinpäätösten käsittelymaksukertymän väheneminen. Oikeusrekisterikeskus perii 30.11.2024 jälkeen päättyneisiin tilikausiin liittyvien myöhässä toimitettujen tilinpäätösten hallinnolliset seuraamusmaksut, eikä niitä huomioida PRH:n tuloennusteessa.

Ehdotettujen maksumuutosten myötä rekisterin julkisoikeudelliset toiminnot saavuttavat kustannusvastaavan tason vuosina 2026-2027. Edellä mainitun tulokertymän vähennyksen lisäksi kustannusvastaavuutta tulee seuraavina vuosina heikentämään rahanpesulainsäädännön edellyttämät lisäresursoinnit mm. tietojärjestelmäkehitykseen ja useamman laajan kehittämishankkeen, mm. edunsaajarekisterihankkeen, tietopalvelujärjestelmän uudistamishankkeen sekä kaupparekisterilain muutokseen liittyvän kehittämishankkeen, valmistuminen vuosina 2025-2027, joka kasvattaa kirjanpidollisia poistokustannuksia merkittävästi.

Kaupparekisterin julkisoikeudellinen toiminta olisi ennusteen mukaan 6 % ylijäämäinen vuonna 2026 ja 7 % ylijäämäinen vuonna 2027. Euromääräisesti ylijäämän vuonna 2026 arvioidaan olevan 1,60 miljoonaa euroa ja vuonna 2027 1,81 miljoonaa euroa.

KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2024	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026 esitettyjen muutosten jälkeen	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027 esitettyjen muutosten jälkeen
TUOTOT						
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista						
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	25 895 577	27 783 392	27 107 422	28 700 422	27 391 531	28 984 531
Tileistäpoistot						
Muut tuotot	46 294					
Tuotot yhteensä	25 941 871	27 783 392	27 107 422	28 700 422	27 391 531	28 984 531
KUSTANNUKSET						
Erilliskustannukset						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 568	4 212	7 019	7 019	7 019	7 019
Henkilöstökustannukset	7 735 246	8 505 045	8 405 059	8 405 059	8 219 036	8 219 036
Vuokrat	597 271	604 821	402 077	402 077	359 368	359 368
Palvelujen ostot	8 037 858	7 438 850	7 664 346	7 664 346	7 288 607	7 288 607
Pääomakustannukset	2 283 933	2 803 463	4 150 408	4 150 408	4 647 701	4 647 701
Muut erilliskustannukset	54 458	380 584	390 360	390 360	397 593	397 593
Erilliskustannukset yhteensä	18 713 333	19 736 973	21 019 270	21 019 270	20 919 324	20 919 324
Yhteiskustannukset	5 387 578	5 687 707	6 079 312	6 079 312	6 257 871	6 257 871
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	24 100 911	25 424 681	27 098 582	27 098 582	27 177 195	27 177 195
KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	1 840 960	2 358 711	8 840	1 601 840	214 336	1 807 336
KUSTANNUSVASTAAVUUS (%)	108 %	109 %	100 %	106 %	101 %	107 %

4.1.2.2 Säätirekisteriasiat

Säätirekisteriasioihin ehdotettavien noin 15 prosentin maksukorotusten arvioidaan kasvattavan julkisoikeudellisten toimintojen tulokertymää noin 60 000 eurolla vuosina 2026-2027. Ehdotettujen maksumuutosten myötä toimintojen kustannusvastaavuus nousee yli 100 prosenttiin vuonna 2026. Vuonna 2027 uuden tietojärjestelmän ylläpito- ja poistokustannukset tulevat kuitenkin heikentämään kustannusvastaavuutta.

KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2024	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026 esitettyjen muutosten jälkeen	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027 esitettyjen muutosten jälkeen
TUOTOT						
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista	0					
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	389 973	396 962	383 000	457 000	383 000	457 000
Tileistäpoistot	0					
Muut tuotot	0					
Tuotot yhteensä	389 973	396 962	383 000	457 000	383 000	457 000
KUSTANNUKSET						
Erilliskustannukset						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökustannukset	234 187	217 757	227 687	227 687	234 880	234 880
Vuokrat	13 886	12 371	7 191	7 191	6 255	6 255
Palvelujen ostot	96 289	47 328	47 513	47 513	93 561	93 561
Pääomakustannukset	180	1 110	7 805	7 805	18 439	18 439
Muut erilliskustannukset	91	3 549	3 599	3 599	3 650	3 650
Erilliskustannukset yhteensä	344 632	282 115	293 794	293 794	356 785	356 785
Yhteiskustannukset	119 685	116 892	123 614	123 614	128 259	128 259
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	464 318	399 007	417 408	417 408	485 044	485 044
KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	-74 345	-2 045	-34 408	39 592	-102 044	-28 044
KUSTANNUSVASTAAVUUS (%)	84 %	99 %	92 %	109 %	79 %	94 %

4.1.2.3 Yhdistysrekisteriasiat

Yhdistysrekisteriasioihin ehdotettavien maksumuutosten arvioidaan kasvattavan julkisoikeudellista tulokertymää 165 000 eurolla vuodesta 2024 vuoteen 2026. Maksumuutokset parantavat yhdistysrekisterin kustannusvastaavuutta noin 285 000 eurolla. Rekisteri jäisi kuitenkin edelleen alijäämäiseksi 2,5–2,6 miljoonaa euroa maksuasetuskaudella. Tietojärjestelmäudistuksen poistokustannuksista ja tietojärjestelmien kasvaneista ylläpitokustannuksista johtuvan alijäämän kattaminen edellyttää budjettimäärärahaa myös uuden maksuasetuksen voimassaoloaikana.

KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2024	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026 esitettyjen muutosten jälkeen	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027 esitettyjen muutosten jälkeen
TUOTOT						
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista						
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	1 229 644	1 231 301	1 243 000	1 397 000	1 240 000	1 394 000
Tileistäpoistot						
Muut tuotot	1 932					
Tuotot yhteensä	1 231 576	1 231 301	1 243 000	1 397 000	1 240 000	1 394 000
KUSTANNUKSET						
Erilliskustannukset						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	129	0	469	469	469	469
Henkilöstökustannukset	748 378	750 816	741 590	741 590	750 095	750 095
Vuokrat	77 568	78 648	56 910	56 910	53 501	53 501
Palvelujen ostot	743 048	1 016 849	951 271	951 271	966 068	966 068
Pääomakustannukset	1 767 472	1 716 861	1 671 689	1 671 689	1 494 425	1 494 425
Muut erilliskustannukset	0	32 300	32 890	32 890	33 492	33 492
Erilliskustannukset yhteensä	3 336 595	3 595 474	3 454 820	3 454 820	3 298 048	3 298 048
Yhteiskustannukset	552 184	536 382	520 060	520 060	513 285	513 285
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	3 888 779	4 131 857	3 974 880	3 974 880	3 811 333	3 811 333
KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	-2 657 203	-2 900 556	-2 731 880	-2 577 880	-2 571 333	-2 417 333
KUSTANNUSVASTAAVUUS (%)	32 %	30 %	31 %	35 %	33 %	37 %

4.1.2.4 Tilintarkastajia koskevat asiat

Tilintarkastajia koskeviin asioihin esitettävän muutoksen ei arvioida vaikuttavan merkittävästi tulokertymään.

KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2024	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2025	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2026 esitettyjen muutosten jälkeen	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027	Tulorahoitteiset julkisoikeudelliset toiminnot 2027 esitettyjen muutosten jälkeen
TUOTOT						
Tuotot liiketaloudellisista suoritteista						
Tuotot julkisoikeudellisista suoritteista	353 297	323 731	340 000	340 000	360 000	360 000
Tileistäpoistot						
Muut tuotot						
Tuotot yhteensä	353 297	323 731	340 000	340 000	360 000	360 000
KUSTANNUKSET						
Erilliskustannukset						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	292	264	3 100	3 100	3 100	3 100
Henkilöstökustannukset	176 264	185 406	188 095	188 095	193 181	193 181
Vuokrat	14 176	12 944	10 573	10 573	10 671	10 671
Palvelujen ostot	21 796	22 163	28 181	28 181	37 792	37 792
Pääomakustannukset	0	1 400	1 853	1 853	12 215	12 215
Muut erilliskustannukset	3 955	3 009	4 066	4 066	4 066	4 066
Erilliskustannukset yhteensä	216 483	225 186	235 867	235 867	261 025	261 025
Yhteiskustannukset	89 265	79 385	86 571	86 571	85 521	85 521
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	305 748	304 571	322 438	322 438	346 546	346 546
KUSTANNUSVASTAAVUUS (€)	47 549	19 160	17 562	17 562	13 454	13 454
KUSTANNUSVASTAAVUUS (%)	115,6 %	106,3 %	105,4 %	105,4 %	103,9 %	103,9 %

4.2 Vaikutukset viranomaisen toimintaan

Maksukorotuksilla pyritään parantamaan Patentti- ja rekisterihallituksen toiminnan kustannusvastaavuutta tilanteessa, jossa henkilöstömenot ja palveluntuottajien hinnat ovat kohonneet. Maksukorotuksilla turvataan Patentti- ja rekisterihallituksen toiminnan rahoitus.

4.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Maksukorotukset vaikuttavat yritysten ja yhteisöjen viranomaisvelvoitteiden täyttämistä ja teollisoikeudellisten suojamuotojen hyödyntämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Maksujen korotukset pysyvät kuitenkin kohtuullisella tasolla ja niillä voidaan turvata Patentti- ja rekisterihallituksen toiminta ja palvelutason edelleen kehittyminen.

5 Toimivalta

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 5 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö päättää noudattaen mitä valtion maksuperustelaisissa säädetään, mitkä Patentti- ja rekisterihallituksen ja 1 §:ssä tarkoitetut muun viranomaisen suoritteet tai suoriteryhvät ovat maksullisia ja mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon, mistä suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella ja mistä liiketaloudellisin perustein. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää myös lain 3 §:n 3 momentissa tarkoitetuista kiinteistä maksuista. Lisäksi ministeriö päättää, mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä ja millä 3 §:n 4 momentissa sanotulla perusteella sekä miten maksun suuruus voidaan määrätä suoritteen omakustannusarvosta tai suoriteryhmäkohtaisesta kustannusvastaavuudesta poiketen.

Valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n 2 momentin mukaan asianomainen ministeriö päättää, mitkä ministeriön ja hallinnonalan muiden viranomaisten suoritteet tai suoriteryhvät ovat maksullisia ja mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä maksu määrätään omakustannusarvon perusteella sekä mitkä suoritteet hinnoitellaan liiketaloudellisin perustein. Pykälän 3 momentin mukaan ministeriö päättää 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myös lain 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista kiinteistä maksuista sekä mistä suoritteesta tai suoriteryhmästä, millä 6 §:n 3 tai 4

momentissa sanotulla perusteella ja miten maksun suuruus voidaan määrätä suoritteiden omakustannusarvosta poiketen.

6 Voimaantulo

Asetusehdotuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2026 ja se olisi voimassa 31.12.2026 saakka.